

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

R) VALSTATISTIK. X.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE

RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN

1891—1893.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE IV.

STOCKHOLM, 1894.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. R. Valstatistik. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910.

Innehåll: Statistiska centralbyråns underdåniga berättelser rörande Riksdagsmannavalen, Riksdagens andra kammare, Landstingsvalen och Kommunala rösträtten.

Efterföljare:

Riksdagsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1970. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1909/11-1965/1968.

Kommunala valen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1920-1967. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1919-1966.

Landstingsmannavalen / Kungl. Statistiska centralbyrån – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1913-1919. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1912-1918.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 267-272: Allmänna val (Tab. 274-280).

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

R) VALSTATISTIK. X.

STATISTISKA CENTRALBYRÅNS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

RÖRANDE

RIKSDAGSMANNAVALEN

ÅREN

1891—1893.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE IV.

STOCKHOLM, 1894.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	Sid.
<i>Inledning</i>	1.
<i>Riksdagens Första kammare</i>	2.
<i>Riksdagens Andra kammare:</i>	
I. Fyllnadsvalen åren 1891—1893	6.
II. Allmänna valen för riksdagsperioden 1894—1896:	
A) Valkretsarne	6.
B) Valberättigade	9.
C) Valsättet	12.
D) I valen deltagande	12.
E) Valförrättningen och röstfördelningen	15.
F) Kammarens sammansättning på grund af valen	19.

Tabeller:

1. Valen till Första kammaren åren 1891—1893	22.
2. Första kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1894	24.
3. Fyllnadsvalen till Andra kammaren åren 1891—1893 ..	28.
4. Allmänna valen till Andra kammaren för riksdags- perioden 1894—1896	29.
5. Specialtabell för de särskilda städerna beträffande all- männa valen till Andra kammaren för riksdagsperioden 1894—1896	36.

Table des matières.

	Page.
<i>Introduction</i>	1.
<i>La Première chambre</i>	2.
<i>La Seconde chambre:</i>	
I. Élections complémentaires en 1891—1893	6.
II. Élections nouvelles pour la période 1894—1896:	
A) Circonscriptions électorales	6.
B) Nombre des personnes ayant le droit de vote	9.
C) Élection directe ou indirecte	12.
D) Nombre des votants	12.
E) Suffrage ainsi que répartition des voix	15.
F) Résultat des élections	19.

Tableaux:

1. Élections pour la Première chambre en 1891—1893 ..	22.
2. Les membres de la Première chambre à la Diète ordinaire en 1894	24.
3. Élections complémentaires pour la Seconde chambre en 1891—1893	28.
4. Élections nouvelles pour la Seconde chambre de la période 1894—1896	29.
5. Id.; tableau spécial pour les villes	36.

<i>Résumé de la Statistique électorale en 1891—1893</i>	IV.
---	-----

Résumé de la Statistique électorale en 1891—1893.

Le Bureau central de statistique ayant donné déjà à l'occasion des élections de 1872 (voir: *Bidrag till Sveriges officiella Statistik*. R, I.) un exposé succinct des lois qui régissent les formes représentatives de la Suède, on a cru pouvoir y renvoyer les lecteurs, en se bornant ici à une simple exposition des traits principaux des dernières élections.

Le nombre des membres de la Première chambre depuis 1867 à 1894 s'est accru de 23 (tabl. A); ainsi le nombre actuel est porté à 148 (tabl. 2).

Pendant les années 1891—1893, 70 personnes sont élues représentants de cette chambre (tabl. 1).

La répartition des membres selon les professions présente, en 1894, le résultat suivant (tabl. B):

Conseillers d'État, ministres actuels	6.
Présidents, directeurs généraux	9.
Préfets	11.
Juges	10.
Autres membres de l'administration civile	11.
Militaires	14.
Clergé	3.
Professeurs	5.
Médecins, pharmaciens	4.
Propriétaires des biens-fonds	33.
Paysans, agriculteurs	9.
Maîtres de forge, fabricants	20.
Négociants	10.
Autres	3.
	148.

Une répartition des membres d'après leur domicile forme l'objet du tabl. C et celle de l'âge se trouve dans le tabl. D. La moyenne d'âge est de 57·7 ans.

La Seconde chambre se compose, en 1894, de 228 membres, dont 145 élus dans les districts de la campagne et 83 élus par les villes (tabl. 4).

La population moyenne des circonscriptions électorales de la campagne était de 26,790 et celle des villes de 11,113.

Le nombre total des personnes ayant le droit de vote était de 298,810, dont 238,248 à la campagne et 60,562 dans les villes (tabl. 4). Ainsi 6·1 % de la population rurale et 6·6 % de la population urbaine possédaient ce droit. Quant à la campagne, les préfetures de Gotland (10·2 %) et de Södermanland ainsi que de Blekinge (3·9 %) présentent les différences les plus marquées (tabl. E); en descendant jusqu'aux circonscriptions électorales, on trouve le maximum de 10—11 % et le minimum de 3—4 % (tabl. F). Les différences s'expliquent assez bien

par les variations dans le morcellement des terres, vu que les chiffres faibles se rapportent tous aux districts où l'agglomération de vastes possessions est de règle. — Quant aux villes, le maximum est de 15—16 %, le minimum de 4—5 % (tabl. G).

Des circonscriptions électorales de la campagne

1 comptait	au-dessous de 500 personnes ayant le droit de vote.		
13 comptaient	500—1,000	»	»
51 »	1,000—1,500	»	»
46 »	1,500—2,000	»	»
21 »	2,000—2,500	»	»
11 »	2,500—3,000	»	»
2 »	au-dessus de 3,000	»	»
145			

De ces circonscriptions, 120 ont fait usage de l'élection directe et 25 de l'élection indirecte. Toutes les villes, aussi celles qui en avaient le choix, ont voté directement.

Le nombre des votants s'élevait à 37·5 % des personnes qui possédaient le droit de vote à la campagne (41·3 % dans les élections directes, 17·5 % dans les élections indirectes) et 61·8 % de celles des villes.

Des représentants de la campagne 99, ou 67 %, ont été réélus; de ceux des villes 52, soit 64 %.

Des représentants de la campagne 99 élus directement et 24 élus indirectement ont remporté la majorité absolue; de ceux des villes 73 ont atteint cette majorité (tabl. L).

35 élections, dont 26 à la campagne et 9 dans les villes, ont fait l'objet d'un appel; 5 ont dû être annulées à cause d'infractions contre les formes.

Une répartition selon les professions des membres de la Seconde chambre en 1894 présente le résultat que voici (tabl. N):

Membres de l'administration civile	24.
Militaires	7.
Professeurs	14.
Service de l'église, instituteurs communaux	8.
Gens de lettres, imprimeurs	8.
Propriétaires des biens-fonds	14.
Paysans propriétaires	99.
Maîtres de forge	5.
Fabricants, artisans	10.
Négociants etc.	20.
Autres	19.
	228.

L'âge des membres forme l'objet du tabl. O. La moyenne d'âge est de 52·3 ans.

TILL KONUNGEN.

Statistiska Centralbyrån får härmed afgifva sin underdåniga berättelse angående *riksdagsmannavalen under åren 1891—1893*.

Vid meddelandet af primäruppgifter till denna redogörelse hafva tre olika slags formulär fortfarande begagnats, nämligen:

A — använda af kommunalstämmornas ordförande — för uppgifter kommunvis om elektorval eller omedelbara riksdagsmannaval till Riksdagens Andra kammare;

B — använda af valförrättande domhävande eller magistrater — för uppgifter kretsvis om val af riksdagsmän i Riksdagens Andra kammare; samt

C — använda af landstingens eller stadsfullmäktiges ordförande — för uppgifter om val af riksdagsmän i Riksdagens Första kammare.

I dessa formulär har, sedan Centralbyrån afgaf sin näst föregående redogörelse i ämnet, ingen annan förändring vidtagits än att i formulären A och B efter fastställelse af Statsrådet och Chefen för Eders Kungl. Maj:ts Civildepartement en ny rubrik blifvit införd i ändamål att vinna upplysning om antalet

vid valen »eljest röstberättigade, men för oguldna kommunalutskylder häftande» personer.

Utdelning af formulärblanketter till vederbörande myndigheter har på sedvanligt sätt egt rum samtidigt med utsändandet af den till ledning vid valen offentliggjorda »Uppgift å folkmängden inom hvarje kommun, härad, tingslag, domsaga, stad och län den 31 december 1892».

Till fullständigande af de inkomna primäruppgifterna och afhjelpande af vissa felaktigheter i desamma har Centralbyrån funnit sig nödsakad att utfärda 204 skrivelser, å hvilka svaren sedermera måst afvaktas, innan den egentliga bearbetningen kunnat ega rum.

Af de till redogörelsen hörande tabeller afhandlar tab. 1 valen till Första kammaren åren 1891—1893; tab. 2 Första kammarens sammansättning vid lagtima riksdagen år 1894; tab. 3 fyllnadsvälen till Andra kammaren åren 1891—1893; tab. 4 allmänna valen till Andra kammaren för riksdagsperioden 1894—1896, och utgör tab. 5 en specialtabell för de särskilda städerna beträffande sistnämnda val.

Riksdagens Första kammare.

(Tab. 1 och 2.)

Antalet valkretsar vid val till Riksdagens Första kammare uppgår numera till 30, sedan Eders Kongl. Maj:ts den 14 april 1893 förklarar, att å Gefle stad, hvilken vid 1892 års slut hade mera än 25,000 invånare, de i nådiga förordningen om landsting meddelade stadganden och föreskrifter under sådana förhållanden icke vidare egde tillämpning. Nämnda valkretsar utgöras sålunda för närvarande af de 25 landstingsområdena samt städerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Gefle.

Antalet valmän vid val af representanter i Första kammaren, d. v. s. landstingsmän samt stadsfullmäktige i de städer, som ej deltaga i landsting, uppgick år 1893, enligt tab. 1 och landstingens från trycket utgifna förhandlingar, till 1,483, deraf 1,176 landstingsmän, och 307 stadsfullmäktige, fördelade på de särskilda landstingen och städerna sålunda:

	Antal valmän.	Antal valmän.	
Stockholms stad	100	Göteborgs och Bohus län	55
Stockholms län	46	Göteborgs stad	59
Uppsala län	37	Elfsborgs län	72
Södermanlands län	44	Skaraborgs län	67
Östergötlands län	67	Vermlands län	63
Norrköpings stad	50	Örebro län	48
Jönköpings län	49	Vestmanlands län	40
Kronobergs län	36	Kopparbergs län	54
Kalmar läns norra del	23	Gefleborgs län	49
Kalmar läns södra del	35	Gefle stad	44
Gotlands län	26	Vesternorrlands län	54
Blekinge län	38	Jemtlands län	29
Kristianstads län	53	Vesterbottens län	33
Malmöhus län	87	Norrbottnens län	33
Malmö stad	54		
Hallands län	38	Summa	1,483.

Tab. A. Antalet ledamöter i Första kammaren för de särskilda valkretsarna under riksdagarna 1867—1894.

	1867.	1868.	1869.	1870.	1871		1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	1887		1888.	1889.	1890.	1891.	1892		1893.	1894.	
					lagf.	urt.																förr.	senare.					lagf.	urt.			
Stockholms stad	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	
Stockholms län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	
Uppsala län	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	
Södermanlands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Östergötlands län (utom Norrköping)	8	8	8	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Norrköpings stad																																
Jönköpings län	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Kronobergs län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kalmar läns norra del	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Kalmar läns södra del	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Gotlands län	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Blekinge län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Kristianstads län	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Malmöhus län (utom Malmö)	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Malmö stad																																
Hallands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Göteb. o. Bohus län (utom Göteborg)	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Göteborgs stad	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Elfsborgs län	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Skaraborgs län	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Vermlands län	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Örebro län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Vestmanlands län	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Kopparbergs län	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Gefleborgs län (utom Gefle)	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Gefle stad																																
Vesternorrlands län	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Jemtlands län	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vesterbottens län	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Norrbottnens län	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Summa	125	127	127	126	126	126	128	128	129	131	132	133	133	136	136	137	137	139	139	138	142	143	143	144	145	145	147	147	148	148	148	

Ann. Förändringar i valkretsarnes representantantal angivas genom feta siffror.

Såsom af tab. 1 framgår, är antalet deltagande i valen (kol. 6) enligt regel detsamma som antalet valmän (kol. 5). Afvikelserna derifrån utgjorde för hvardera af åren 1891 och 1892 endast 4, men stego beträffande 1893 års val till 9.

Antalet ledamöter i Första kammaren utgör vid 1894 års riksdag 148 (tab. A) och har, sedan näst föregående redogörelse för riksdagsmannavalen afgafs, i det hela ökats med 1. På grund af folkmängdens tillväxt utsåg nämligen Vesternorrlands landsting i september 1892 ytterligare en representant, hvartill kommer den af stadsfullmäktige i Gefle under år 1893 nyvalde, medan deremot Kalmar läns norra landstingsområde i följd af invånareantalets minskning icke egde att utse någon tredje representant i Första kammaren efter den, hvars mandat under sistlidet är uttick.

Sedan nu gällande riksdagsordning infördes, har antalet ledamöter i Första kammaren ökats med 24, deraf 4 för Stockholms stad, 3 för Gefleborgs län och Gefle stad, 3 för Vesternorrlands län, 2 för Göteborgs stad, 2 för Vesterbottens län samt 1 för hvardera af Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Malmöhus (jämte Malmö stad), Skaraborgs, Örebro, Vestmanlands, Kopparbergs, Jemtlands och Norrbottens län, men då antalet minskats med 1, för Kalmar läns norra landstingsområde, utgör ökningen i det hela 23. Af Första kammarens 125 ledamöter vid 1867 års riksdag voro endast 5 utsedde af städer och 14 af de norrländska landstingen, men af kammarens nuvarande 148 medlemmar äro 14 valde för städer och 23 för norrlandslän.

I förhållande till folkmängden räknar Första kammaren 1 representant på 32,479 invånare öfver hufvud, hvilket tal är alldeles lika som för år 1891. Högsta folkmängden på hvarje representant utvisar fortfarande Gotlands län, 51,074 inv., och dernäst Malmö stad, 49,891 inv., samt Kalmar läns norra landstingsområde, 44,960 inv., medan å andra sidan Uppsala län har 30,404 och Elfsborgs län endast 30,278 inv. mot hvarje riksdagsman i Första kammaren.

Såsom af tab. 1 framgår, utgjorde antalet under åren 1891—1893 invalde ledamöter i Första kammaren 70. Af dessa valdes 20 under år 1891, samtliga i september månad, 23 under år 1892, deraf 1 under årets lagtima riksdag och 22 i september eller oktober före urtima riksdagens början, samt 27 under år 1893, alla efter årets riksdag. Såsom redan blifvit antydt, in-

togo 2 bland de sålunda invalde representanterna nya platser i kammaren, medan 54 ersatte förutvarande riksdagsmän och 14 voro omvalde för sina valkretsar. Af de senare valdes 2 under år 1891, 3 under 1892 och 9 år 1893.

Samtliga de val, som under åren 1876—1893 förrättats till Första kammaren och ej haft sin grund i folkmängdens tillväxt, utgöra 369, och hafva de varit föranledda af nedan uppgifna orsaker:

År.	Afsägelse.	Dödsfall.	Mandatets utgång.	Summa.
1876.....	6	2	7	15
1877.....	13	3	5	21
1878.....	13	—	4	17
1879.....	16	—	4	20
1880.....	6	2	5	13
1881.....	7	2	7	16
1882.....	10	3	4	17
1883.....	10	3	5	18
1884.....	5	4	30	39
1885.....	8	1	11	20
1886.....	8	1	9	18
1887.....	8	3	11	22
1888.....	14	3	9	26
1889.....	11	3	8	22
1890.....	10	2	5	17
1891.....	15	1	4	20
1892.....	14	2	6	22
1893.....	4	1	21	26
Summa 178	36	155	369.	

Till de efter afsägelse utgångne äro endast hänförde ledamöter i kammaren, som afsagt sig platserna före nioårsperiodens slut. Till afgångne vid mandatets utgång äro räknade alla, hvilkas mandat utgått, vare sig de blifvit omvalde eller icke.

Af de 369 ledigheter i kammaren, som från och med 1876 till 1893 års utgång blifvit fyllda, hafva sålunda 48 2/3 % haft sin grund i afsägelse före nioårsperiodens slut, 9 8/9 % i dödsfall och 42 0/100 % i mandatets utgång. Ensamt för åren 1891—1893 utgjorde motsvarande relativa antal resp. 48 5/9, 5 9/10 och 45 6/10 %.

Med ledning af ofvan anförda uppgifter torde man alltså kunna beräkna, att hvarje år ungefär 20 platser i Första kam-

Tab. B. Yrkesfördelning af Första kammarens ledamöter.

Riksdagen år	Statsministrar och statsråd.	Justitiombudsman och Justitieråd.	Justitierepresident och generaldirektörer.	Öfverståthållare och landshöfdingar.	Öfver- och underdomare.	Andra civila embetsmän.	Generalspersoner.	Regements- och officerare.	Kompani- och officerare.	Biskopar och kyrkoherdar.	Professorer och lärare.	Läkare och apotekare.	Godsetsgare.	Hemmansegare och jordbrukare.	Brüks- och fabriksledare.	Köpmän o. dyli.	Öfrige.	Summa.
1867.....	6	2	7	14	7	3	2	6	2	4	4	2	40	—	19	6	1	125
1873.....	2	2	11	13	7	5	3	4	2	1	4	—	42	—	20	6	6	128
1876.....	6	2	5	8	4	2	4	2	4	3	3	—	34	7	32	9	6	131
1879.....	5	2	6	6	5	4	3	3	1	4	3	—	45	8	27	9	5	136
1882.....	3	2	5	10	7	5	4	4	1	3	3	—	44	8	24	8	6	137
1885.....	5	2	8	10	3	11	4	3	2	3	4	—	42	7	24	4	6	138
1888.....	6	—	9	9	11	8	3	2	2	3	6	2	38	5	27	7	6	144
1891.....	5	1	9	9	15	9	3	6	5	2	5	4	27	8	24	10	5	147
1894.....	6	—	9	11	10	11	3	8	3	3	5	4	33	9	20	10	3	148

maren blifva lediga, nämligen 10 genom afsägelse, 2 genom dödsfall och 8 i följd af mandatets utgång.

I föregående redogörelser har anmärkts, hurusom de före mandatens utgång inträffade afsägelserna och dödsfallen måste hafva till naturlig följd, att den faktiska *medellängden af ett mandats varaktighet* icke oväsentligt kommer att understiga den i riksdagsordningen normerade tiden af nio år. Särskildt i fråga om de personer, hvilka under åren 1883—1885 invaldes i Första kammaren och hvilkas mandat antingen redan nu utgått eller under innevarande år upphöra, visar sig, att deras funktionstid i medeltal utgjort 6·4 år, hvilket nära öfverensstämmer med den förut beräknade tiden och likaledes gäller beträffande mandatets varaktighet för samtliga de under åren 1866—1885 i kammaren invalde personer, af hvilka fungerat:

1 år.....	30 riksdagsmän eller	6·1 % af hela antalet.
2 ».....	39 »	8·1 »
3 ».....	31 »	6·4 »
4 ».....	54 »	11·2 »
5 ».....	30 »	6·1 »
6 ».....	25 »	5·2 »
7 ».....	31 »	6·4 »
8 ».....	35 »	7·2 »
9 ».....	210 »	43·3 »

Summa 485 riksdagsmän eller 100·0 %.

Bland de 70 personer, hvilka under åren 1891—1893 invaldes i Första kammaren, hade 5 förut varit ledamöter i ständsriksdag och Första kammaren, 2 endast i ständsriksdag, 7 endast i Första kammaren, 6 i båda kamrarna samt 6 endast i Andra kammaren, hvaremot 44 ej någonsin förut varit riksdagsmän.

Intet af de under nämnda tid förrättade val till Första kammaren har, så vidt känt är, blifvit *öfverklagadt*.

För *Första kammarens sammansättning* vid 1894 års riksdag redogöres i tab. 2, och meddelas dervid för hvarje ledamot uppgift om embete eller yrke samt boningsort utom valkretsen; födelseår; senaste valår och valdag; de år, under hvilka han förut bevisat lagtima riksdag såsom ledamot af kammaren, hvarjeme genom särskilda beteckningar angifvits föregående ledamotskap af Andra kammaren samt deltagande i ständsriksdag.

Ett försök till *yrkesfördelning* af Första kammarens ledamöter föreligger i tab. B, hvarvid erinras, att likasom i äldre redogörelser f. d. utöfvare af embeten eller yrken i allmänhet räknats till den grupp, hvilken de skulle tillhört, om samma embete eller yrke fortfarande utöfvats; men att likväl vissa undantag måst i ett eller annat fall ske, särskildt i fråga om förutvarande medlemmar af statsrådet, hvilka fördelats å olika grupper.

Om samtliga till Första kammaren år 1894 hörande civile, militäre och ecklesiastike embetsmän sammanföras till en enda grupp, stiger denna till ett antal af 69, utgörande nära 47 % af kammarens hela ledamotsantal. Af 1867 års Första kammare utgjorde embetsmännens antal 57, eller 45·6 %, men sjönk sedermera intill år 1879, hvarefter antalet åter uppgick, så att året 1891 utvisar samma siffra som innevarande år. Närmast efter denna grupp komma gods- och hemmansegare samt landtbrukare, tillsammans utgörande 42, eller något mer än 28 % af

kammarens hela numerär, hvilka tal äro något högre än för 1891, men lägre än för flertalet äldre år.

Såsom af tab. B äfven framgår, äro af dem, som för närvarande innehafva platser i statsrådet, 6 ledamöter af Första kammaren. Dessutom räknar denna bland sina medlemmar 8 personer, hvilka förut beklädt ifrågavarande embeten.

Den fördelning af Första kammarens ledamöter efter sina nuvarande *boningsorter*, hvilken tab. C angifver, har upprättats med ledning dels af primäruppgifterna om valen och dels af den genom Riksdagens kansli offentliggjorda förteckningen öfver kammarens ledamöter. Deraf framgår bland annat, att 8 valkretsar numera hafva samtliga sina representanter i Första kammaren bosatta inom det egna området, nämligen Stockholms stad, Norrköpings stad, Kristianstads, Malmöhus, Skaraborgs, Örebro och Vestmanlands län samt Gefle stad. Å andra sidan visar sig deremot, att 4 valkretsar, nämligen Kalmar läns norra del, Gotlands län samt Malmö och Göteborgs städer, hafva alla sina representanter boende utom resp. områden, hvarjeme af ombuden för Göteborgs och Bohus, Elfsborgs, Gefleborgs och Norrbottens län

Tab. C. Fördelning af Första kammarens ledamöter efter boningsort år 1894.

Valkrets.	B o s a t t e			Hela antalet ledamöter.
	i valkretsen.	i Stockholm.	i öfriga riket.	
Stockholms stad.....	8	8	—	8
Stockholms län.....	3	2	—	5
Uppsala län.....	2	2	—	4
Södermanlands län.....	3	2	—	5
Östergötlands län (utom Norrköping).....	5	1	1	7
Norrköpings stad.....	1	—	—	1
Jönköpings län.....	5	—	1	6
Kronobergs län.....	3	1	1	5
Kalmar läns norra del.....	—	2	—	2
Kalmar läns södra del.....	3	1	—	4
Gotlands län.....	—	1	—	1
Blekinge län.....	2	1	1	4
Kristianstads län.....	7	—	—	7
Malmöhus län (utom Malmö).....	10	—	—	10
Malmö stad.....	—	1	—	1
Hallands län.....	3	—	1	4
Göteborgs och Bohus län (utom Göteborg).....	2	3	1	6
Göteborgs stad.....	—	2	1	3
Elfsborgs län.....	4	3	2	9
Skaraborgs län.....	8	—	—	8
Vernlands län.....	5	2	1	8
Örebro län.....	6	—	—	6
Vestmanlands län.....	4	—	—	4
Kopparbergs län.....	3	2	1	6
Gefleborgs län (utom Gefle).....	2	3	1	6
Gefle stad.....	1	—	—	1
Vesternorrlands län.....	5	1	1	7
Jemtlands län.....	2	—	1	3
Vesterbottens län.....	2	2	—	4
Norrbottens län.....	1	2	—	3
Summa	100	42	14	148

flere äro boende utom valkretsen än inom densamma. I allt äro ungefär 68 % af Första kammarens ledamöter bosatta inom valkretsen, 28 % i Stockholm och 9 % i öfriga riket (Stockholmsrepresentanterna härvid räknade på tvenne ställen). Till jämförelse kan anföras, att år 1867 utgjorde motsvarande tal resp. 81, 16 och 6 % och år 1891 resp. 67, 29 och 10 %.

Enär förestående uppgifter afse representanternas nuvarande boningsorter och då funktionstiden för kammarens ledamöter kan uppgå till nio år, måste deraf blifva en följd, att den boningsort, som nu angifves för en riksdagsman, icke alltid är densamma som vid tiden för hans inval, och att sålunda mången, som vid sistnämnda tillfälle var bosatt inom valkretsen, nu ej längre har der sin boningsort utan afflyttat till annan del af riket, merendels hufvudstaden.

Åldersfördelningen af Första kammarens ledamöter utfaller på sätt *tab. D* närmare utvisar. I likhet med förhållandet under flere föregående år innefattar år 1894 åldersgruppen 50—60 år de fleste representanterna, nämligen 63, eller inemot 43 % af hela antalet, hvarefter närmast följer gruppen 60—70-åringar o. s. v. Medelåldern för hvarje riksdagsman öfver hufvud utgör ock fortfarande 57.7 år likasom för tre år sedan. Den äldste af kammarens ledamöter är född år 1811 och den yngste år 1855.

Tab. D. Åldersfördelning af Första kammarens ledamöter.

Åldersår.	1882.	1885.	1888.	1891.	1894.	Åldersår.	1882.	1885.	1888.	1891.	1894.
36—37...	—	—	—	2	—	63—64...	6	3	4	5	4
37—38...	—	—	—	—	—	64—65...	3	8	7	6	3
38—39...	1	—	—	1	4	65—66...	12	8	6	7	3
39—40...	3	—	—	—	1	66—67...	3	5	2	3	3
40—41...	1	3	—	—	—	67—68...	3	3	7	4	4
41—42...	—	3	—	2	1	68—69...	—	5	4	3	5
42—43...	2	4	3	2	4	69—70...	4	—	4	—	2
43—44...	—	3	2	1	1	70—71...	3	—	3	6	1
44—45...	1	1	8	4	4	71—72...	1	—	2	4	2
45—46...	2	3	6	4	3	72—73...	3	3	—	1	—
46—47...	3	1	5	2	4	73—74...	—	3	2	3	3
47—48...	4	4	3	6	2	74—75...	—	1	—	2	3
48—49...	7	4	2	5	5	75—76...	—	—	—	1	—
49—50...	1	5	3	6	3	76—77...	1	—	1	1	2
50—51...	8	7	3	5	8	77—78...	—	—	1	—	2
51—52...	4	6	5	4	10	78—79...	—	—	—	—	—
52—53...	—	1	8	2	7	79—80...	—	—	—	1	1
53—54...	3	12	7	4	6	80—81...	—	—	—	—	—
54—55...	6	4	7	9	3	81—82...	—	—	—	—	—
55—56...	7	2	2	7	5	82—83...	—	—	—	—	1
56—57...	10	4	10	6	4	Summa 36—40	4	—	—	3	5
57—58...	3	5	4	6	7	40—50	21	31	32	32	27
58—59...	7	5	1	4	8	50—60	52	54	50	55	63
59—60...	4	8	3	8	5	60—70	52	46	53	38	38
60—61...	3	4	5	4	6	70—80	8	7	9	19	14
61—62...	9	7	5	2	3	80—83	—	—	—	—	1
62—63...	9	3	9	4	5	Summa	137	138	144	147	148

Om Första kammarens ledamöter fördelas efter *senaste valår*, blir resultatet följande.

Valår.	Hela antalet valde.	Deraf nu kvarstående. Antal.	%.
1885.....	22	7	31.8
1886.....	21	13	61.9
1887.....	23	14	60.9
1888.....	27	19	70.4
1889.....	22	16	72.7
1890.....	19	12	63.2
1891.....	20	17	85.0
1892.....	23	23	100.0
1893.....	27	27	100.0
	= 204	148	72.5.

Angående *valmånaden* framgår vidare, att de allra fleste af kammarens ledamöter blifvit invalde i september eller oktober, alltså vid landstingens ordinarie sammanträden, samt att undantagen från denna regel utgöra endast 13, af hvilka 7 äro representanter för städer och 6 för landstingsområden.

En fördelning af Första kammarens ledamöter efter deras *funktionstid*, eller hela det antal år, under hvilka de tillhört nämnda kammare, vare sig såsom representanter för en och samma valkrets eller för olika valkretsar, utfaller beträffande åren 1888, 1891 och 1894 på följande sätt.

Funktions-tid.	1888.	1891.	1894.	Funktions-tid.	1888.	1891.	1894.
28 år.....	—	—	4	13 år.....	10	6	—
27 ».....	—	—	—	12 ».....	3	6	4
26 ».....	—	—	1	11 ».....	8	4	1
25 ».....	—	8	1	10 ».....	5	2	5
24 ».....	—	—	1	9 ».....	11	7	5
23 ».....	—	1	2	8 ».....	4	3	10
22 ».....	9	1	—	7 ».....	6	13	9
21 ».....	1	1	—	6 ».....	11	8	13
20 ».....	2	2	2	5 ».....	8	12	11
19 ».....	2	—	—	4 ».....	15	11	8
18 ».....	1	1	2	3 ».....	14	16	16
17 ».....	2	1	7	2 ».....	14	15	19
16 ».....	—	8	4	1 ».....	11	12	15
15 ».....	2	2	6	Summa	144	147	148.
14 ».....	2	7	2				

Under hela den tid, som förflutit efter nu gällande riksdagsordnings införande, hafva sålunda endast 4 personer oafbrutet tillhört Första kammaren, nämligen f. d. Statsrådet P. J. von Ehrenheim, f. d. Landshöfdingen Grefve G. Lagerbjelke, f. d. Presidenten C. F. Wærn och Hofmarskalken P. O. Reutersvärd. Dessutom finnas af de personer, som vid kammarens första sammanträde år 1867 voro ledamöter af densamma, ännu 4. Mer än 20 år hafva sammanlagt 9 ledamöter fungerat och mer än 10 år 37 ledamöter.

Ännu finnas bland kammarens ledamöter 19, hvilka bevisat ständsriksdag, deraf 18 såsom medlemmar af Ridderskapet och Adeln och 1 af Borgareståndet. Förutvarande representanter i Andra kammaren utgöra ett antal af 29.

Riksdagens Andra kammare.

(Tab. 3—5.)

I. Fyllnadsvalen åren 1891—1893.

(Tab. 3.)

Bland de 228 riksdagsmän, hvilka blefvo utsedde till representanter i Andra kammaren för perioden 1891—1893, afgingo 19, efter hvilka fyllnadsval egde rum. Af dessa val skedde 8 under år 1891, 9 under år 1892 och 2 under år 1893. Valen år 1891 egde rum under senare delen af året med undantag af 1, som hölls i april; af 1892 års val skedde 3 under årets första del och de öfriga på hösten, deraf 5 före och 1 under urtima riksdagen; valen år 1893 hölls i februari och juli.

Från och med år 1876 hafva fyllnadsvalen under de särskilda riksdagsperioderna uppgått till följande antal, och fördela de sig på hvartera af *periodernas trenne år* sålunda:

Riksdagsperiod.	1:a året.	2:a året.	3:e året.	Summa fyllnadsval.
1876—1878.....	8	14	5	27
1879—1881.....	8	13	1	22
1882—1884.....	4	17	—	21
1885—1887.....	4	18	2	24
1888—1890.....	5	7	4	16
1891—1893.....	8	9	2	19.

Under samtliga dessa sex riksdagsperioder har sålunda största antalet fyllnadsval egt rum under andra året och det minsta under tredje året.

Särskildt för *landsbygd* och *städer* utgjorde fyllnadsvalen nedanstående antal, dels i och för sig och dels i förhållande till hela antalet representanter i Andra kammaren.

Riksdagsperiod.	Landsbygd.		Städer.		Hela riket.	
	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.
1876—1878.....	14	10.1	13	21.7	27	13.6
1879—1881.....	13	9.3	9	14.1	22	10.8
1882—1884.....	13	9.2	8	12.5	21	10.2

II. Allmänna valen för riksdagsperioden 1894—1896.

(Tab. 4 och 5.)

A) Valkretsarne.

Antalet valkretsar för val till Riksdagens Andra kammare utgör för närvarande 186, af hvilka 145 tillhöra landsbygden och 41 utgöras af städer, Stockholms stad härvid räknad såsom blott *en* valkrets, enär den för hufvudstaden gällande kretsindelning endast afser sjelfva valförrättningen och i öfrigt icke innebär någon afvikelse från de för riksdagsmannavalen fastställda grunder.

Landsbygdens valkretsar hafva sedan 1890 års allmänna val undergått följande förändringar:

Riksdagsperiod.	Landsbygd.		Städer.		Hela riket.	
	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.
1885—1887.....	16	11.0	8	11.6	24	11.2
1888—1890.....	9	6.2	7	9.2	16	7.2
1891—1893.....	10	6.8	9	11.1	19	8.3.

För så väl landsbygd som städer har alltså under den sist anförda perioden antalet fyllnadsval i förhållande till hela representantantalet varit något högre än för perioden 1888—1890, men lägre än under de föregående perioderna.

Angående *orsakerna* till fyllnadsvalen föreligga uppgifter för de fem senaste riksdagsperioderna, och framgår deraf följande:

Riksdagsperiod.	Afsägelse.	Dödsfall.	Summa.
1879—1881.....	17	5	22
1882—1884.....	17	4	21
1885—1887.....	16	8	24
1888—1890.....	10	6	16
1891—1893.....	15	4	19.

Dessa uppgifter ådagalägga alltså, att af de ledigheter i Andra kammaren, som under anförda 15 år blifvit fyllda, 73.5 % haft sin grund i afsägelse och 26.5 % i dödsfall. Ensamt för åren 1891—1893 utgjorde motsvarande tal 79 och 21 %. Med ledning af förestående data torde man därför kunna beräkna, att hvarje år ungefär 7 platser i kammaren blifva lediga, nämligen 5 genom afsägelse och 2 genom dödsfall.

Deltagandet i fyllnadsvalen under perioden 1891—1893 var i allmänhet ganska lifligt. Sålunda deltog i valet för Borås, Alingsås och Ulricehamn 72.4 % af de valberättigade, i Sundsvall 69.4 % samt i Vesterås och Köping 68.6 %. Minsta deltagandet förekom deremot i Marks härad (10.8 %) samt dernäst i Askims och Säfvedals härad (11.3 %).

Sedan folkmängden i Vesterbottens södra domsaga vid 1892 års slut öfverstigit det i riksdagsordningen stadgade maximum af 40,000 invånare, förordnades genom nådiga kungörelsen den 22 juni 1893, att nämnda domsaga skulle delas i tvenne valkretsar, af hvilka Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag skulle bilda den ena och Umeå tingslag den andra. Deremot befanns, att folkmängdssumman för hvardera af Sunnerbo domsaga i Kronobergs län samt Kinds och Redvägs äfvensom Nordals, Sundals och Valbo domsagor i Elfsborgs län, af hvilka hvar och en förut omfattat tvenne valkretsar, vid ofvan-nämnda tidpunkt nedgått under 40,000, hvarigenom nämnda

domsagor måste odelade utgöra blott trenne valkretsar i stället för sex. Landsbygdens valkretsar hafva sålunda i det hela minskats med 2.

Vid jmförelse med förhållandet år 1866, då de första valen till Andra kammaren företogs, visar sig deremot, att valkretsarne å landsbygden ökats med 10, samt att antalet delade domsagor då uppgick till 31 af 104, medan för närvarande 28 domsagor äro fördelade i hvardera tvenne valkretsar och 89 odelade. I sammanhang härmed torde böra erinras, att förutvarande Vestra Värends domsaga i Kronobergs län, hvilken omfattade de båda valkretsarne Kinnevalds och Norrvinge härad samt Allbo härad, från och med 1892 års början delades i två domsagor, nämligen Mellersta Värends domsaga, innefattande förstnämnda båda härad, samt Vestra Värends domsaga, motsvarande Allbo härad. Någon förändring i valkretsarnes antal eller omfattning hade sålunda denna reglering icke till följd.

Det *invånareantal*, som i medeltal kommer på hvar och en af landsbygdens valkretsar eller, som här är detsamma, på hvarje representant, uppgick vid 1893 års allmänna val till 26,790 och har vid samtliga hittills förrättade val till Andra kammaren utgjort:

År 1866.....	26,794 inv.
» 1869.....	26,849 »
» 1872.....	26,488 »
» 1875.....	27,111 »
» 1878.....	27,358 »
» 1881.....	27,276 »
» 1884.....	26,577 »
» 1887 { förra valet.....	26,560 »
» 1887 { senare valet.....	26,656 »
» 1890.....	26,467 »
» 1893.....	26,790 »

Skiljaktigheterna mellan de särskilda åren äro, såsom synes, föga betydande. Det högsta talet, för år 1878, öfverstiger det lägsta, för år 1890, med endast 891 personer, och talen för 1866 och 1893 äro nästan lika.

Helt annorlunda ställer sig deremot förhållandet vid en jmförelse mellan länen. I Skaraborgs län uppgick sålunda folkmängden i hvarje valkrets öfver hufvud till 31,923, i Elfsborgs län till 31,414 och i Kronobergs till 30,430, medan å andra sidan Gotlands län utvisade *en* representant på endast 21,960 invånare, Södermanlands *en* på 22,517 inv. o. s. v.

I dessa medeltal för länen framträda dock icke de för särskilda valkretsar egendomliga olikheter. Dessa tydliggöras närmare genom efterföljande öfversigt. Af landsbygdens samtliga valkretsar egde nämligen:

	1866.	1872.	1878.	1884.	1887. senare valet.	1890.	1893.
Öfver 40,000 invånare.....	1	1	1	—	—	—	—
35,000—40,000 »	12	11	17	18	19	13	17
30,000—35,000 »	27	28	30	29	25	28	22
25,000—30,000 »	34	33	38	32	38	42	49
20,000—25,000 »	40	47	39	47	44	47	42
15,000—20,000 »	18	15	13	15	17	13	13
Under 15,000 »	3	3	2	4	3	4	2
Summa valkretsar	135	138	140	145	146	147	145.

Största folkmängden, eller mer än 39,000 inv., hade vid 1893 års val följande kretsar: Sunnerbo domsaga (Kronobergs län) 39,678, Kinds och Redvägs (Elfsborgs län) 39,515, Falu domsaga 39,438, Nordals, Sundals och Valbo (Elfsborgs län) 39,404 samt Oxie och Skytts domsaga (Malmöhus län) 39,003 inv. Minsta folkmängden, eller mindre än 15,000 inv., hade Villåttinge härad (Södermanlands län), nämligen 11,980 inv., samt Himle härad (Hallands län), 13,902 inv. Närmast derefter kommo Åkers och Selebo härad (Södermanlands län) med 15,108 samt Vedens och Bollebygds härad (Elfsborgs län) med 15,214 inv.

Sedan år 1890 hade af dåvarande 147 valkretsar 63 ökat sin folkmängd, deraf samtliga valkretsar i Kopparbergs, Vesterbottens och Norrbottens län samt flertalet kretsar i Vesternorrlands, Vestmanlands, Jemtlands, Göteborgs och Bohus och Gefleborgs län, hvaremot invånareantalet minskats i 84 valkretsar, deraf Kalmar läns samtliga och Gotlands båda kretsar samt de flesta i Elfsborgs, Skaraborgs, Kristianstads, Jönköpings, Hallands, Uppsala, Östergötlands, Vermlands, Blekinge, Kronobergs och Stockholms län. Att denna minskning åstadkommit vissa förändringar i valkretsindelningen, är redan förut anfördt.

Vid redogörelsen för valkretsindelningen torde äfven böra tagas i betraktande det *antal kommuner*, som belöper sig på de särskilda valkretsarne, då ju detta förhållande måste utöfva ett visst inflytande på det större eller mindre deltagandet i valen. Å rikets landsbygd utgjorde år 1893 kommunernas hela antal 2,397, af hvilka 21 voro hvar för sig delade på olika valkretsar, nämligen 19 på hvardera två och 2 på hvardera tre valkretsar. Om nämnda antal kommuner och kommundelar, tillsammans 2,420, lika fördelas på landsbygdens 145 valkretsar, utgör alltså medeltalet för hvarje valkrets öfver hufvud 16.7. Skiljaktigheterna härutinnan emellan länen framgå af efterföljande öfversigt:

Län.	Valkretsar.	Kommuner.	Kommundelar.	Medeltal kommuner och k.-delar pr valkrets.
Stockholms län.....	5	109	2	22.4
Uppsala län.....	4	85	1	21.5
Södermanlands län.....	6	92	—	15.3
Östergötlands län.....	8	144	10	19.3
Jönköpings län.....	6	128	2	21.7
Kronobergs län.....	5	84	2	17.2
Kalmar län.....	8	104	—	13.0
Gotlands län.....	2	93	—	46.5
Blekinge län.....	4	35	—	8.8
Kristianstads län.....	7	143	1	20.6
Malmöhus län.....	10	237	10	24.7
Hallands län.....	5	85	1	17.2
Göteborgs o. Bohus län.....	7	87	—	12.4
Elfsborgs län.....	8	219	2	27.6
Skaraborgs län.....	7	259	4	37.6
Vermlands län.....	8	89	1	11.3
Örebro län.....	6	56	2	9.7
Vestmanlands län.....	4	66	4	17.5
Kopparbergs län.....	7	46	2	6.9
Gefleborgs län.....	7	47	—	6.7
Vesternorrlands län.....	8	64	—	8.0
Jemtlands län.....	4	58	—	14.5
Vesterbottens län.....	5	25	—	5.0
Norrbottens län.....	4	21	—	5.3
Landsbygden	145	2,376	44	16.7.

Ytterligheterna förete sålunda Gotlands län med 46:5 och Vesterbottens län med 5:0 kommuner i hvarje valkrets öfver hufvud. — Af de särskilda valkretsarne utvisar Kinds och Redvägs domsaga (Elfsborgs län) det högsta antalet, nämligen 52 kommuner och 2 kommundelar, och komma närmast derefter Gotlands norra domsaga med 48 kommuner, Kinnefjerdings, Kinne och Kållands domsaga (Skaraborgs län) med 47 kommuner samt Vartofta och Frökinds domsaga med 45 kommuner och 2 kommundelar, under det minimum träffas för Sköns tingslag (Vesternorrlands län) samt Nordmalings och Degerfors tingslag (Vesterbottens län), hvilka omfatta endast 3 kommuner vardera. I öfrigt finnas 7 valkretsar med vardera blott 4 kommuner, deraf 3 kretsar i Norrbottens, 2 i Vesterbottens och 2 i Kopparbergs län.

Städernas 41 valkretsar, hvilka jemlikt § 13 riksdagsordningen senast reglerades af Andra kammaren år 1886, kunna, såsom i föregående redogörelser skett, lämpligen fördelas i trenne grupper, nämligen:

Första gruppen, omfattande städer, hvilka ega 20,000 invånare eller deröfver och som på grund deraf vardera utse 2 eller flere riksdagsmän. Antalet af dessa städer, som vid 1890 års allmänna val utgjorde 7, nämligen Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Gefle, Uppsala och Karlskrona, ökades vid valet år 1893 till 8, i det Helsingborg då uppnått den folkmängd, som gjorde staden hänförlig till första gruppen. Hela gruppens folkmängd uppgick vid 1892 års slut till 532,524, och antalet af dess riksdagsmän utgör för närvarande 50, eller en representant på 10,650 inv. Af de 50 riksdagsmännen valde Stockholm 25, Göteborg 10, Malmö 4, Norrköping 3 samt de öfriga städerna vardera 2. Medan Stockholm har en representant mot 10,103 invånare, eger Gefle, som bland dessa städer är öfversammast löttadt, blott en mot 12,504 invånare.

Andra gruppen omfattar de städer, hvilka hvar för sig välja 1 riksdagsman. Hit höra numera de 8 städerna Jönköping, Lund, Örebro, Sundsvall, Linköping, Landskrona, Kalmar och Söderhamn, af hvilka ingen har lägre folkmängd än 10,000. Mot hvar och en af de 8 riksdagsmännen för dessa städer, hvilkas sammanlagda folkmängd utgör 111,333, svara i medeltal 13,917 invånare. Ytterligheterna inom gruppen bilda Jönköping med 19,902 och Söderhamn med 10,050 invånare.

Tredje gruppen utgöres af rikets öfriga 75 städer, hvilka till större eller mindre antal sammanslagits till 25 valkretsar. Gruppens folkmängd uppgick vid 1892 års slut till 278,491, hvilket med fördelning på valkretsarne gifver i medeltal 11,140 invånare mot hvarje representant. Vexlingarna härutinnan emellan särskilda valkretsar äro dock i flere fall ganska betydande, såsom närmare framgår af efterföljande öfversigt, hvori till jemförelse äfven redogöres för valkretsarnes fördelning efter folkmängd dels vid allmänna valen 1875 och 1884 och dels vid de trenne hittills verkställda regleringarna åren 1866, 1876 och 1886.

Folkmängd.	Antal stadsvalkretsar					
	vid valen			vid regleringarna		
	1875.	1884.	1893.	1866.	1876.	1886.
14,000—15,000	—	—	1	—	—	—
13,000—14,000	1	—	—	—	—	—
12,000—13,000	1	2	8	—	—	—
11,000—12,000	1	4	5	—	—	6
10,000—11,000	4	4	5	1	4	6

Folkmängd.	Antal stadsvalkretsar					
	vid valen			vid regleringarna		
	1875.	1884.	1893.	1866.	1876.	1886.
9,000—10,000	3	9	4	1	4	9
8,000—9,000	5	3	2	3	7	2
7,000—8,000	7	2	—	10	7	2
6,000—7,000	2	—	—	9	2	—
Summa	24	24	25	24	24	25.

Vid allmänna valen 1875 och 1884, hvilka egde rum 9 och 8 år efter senaste regleringar, hade alltså endast 2 valkretsar ett högre invånareantal än det i riksdagsordningen härvid medgifna maximum för dylik valkrets (12,000 inv.), men vid 1893 års val, eller blott 7 år efter sist skedd reglering, egde ej mindre än *nio* valkretsar vardera en folkmängd öfverstigande nämnda maximum. Dessa äro:

Halmstad och Engelholm	14,598	inv.
Eskilstuna och Strengnäs	12,885	»
Borås, Alingsås och Ulricehamn	12,762	»
Nyköping, Torshälla, Mariefred, Trosa och Enköping	12,455	»
Vexjö och Oskarshamn	12,450	»
Vesterås och Köping	12,381	»
Eksjö, Vimmerby och Vestervik	12,275	»
Karlstad och Filipstad	12,087	»
Hernösand, Umeå och Skellefteå	12,011	»

Ej långt ifrån maximum stodo följande 5 valkretsar med folkmängd emellan 11,000 och 12,000, nämligen:

Uddevalla, Strömstad och Marstrand	11,974	inv.
Ystad, Trelleborg och Skanör med Falsterbo	11,855	»
Kristianstad och Simrishamn	11,615	»
Mariestad, Skara och Sköfde	11,477	»
Södertelge, Norrtelge, Östhammar, Öregrund, Sigtuna och Vaxholm	11,345	»

Minsta folkmängden af stadsvalkretsarne och derigenom äfven bland rikets samtliga valkretsar egde fortfarande Visby och Borgholm med 8,000 invånare och dernäst valkretsen Lahlholm, Varberg, Falkenberg och Kungsbacka, 8,620 inv.

Vid ifrågakvarande tredje grupp af städer torde i öfrigt böra anföras, att 1 valkrets omfattar *sju* städer, 2 valkretsar *fem*, 2 valkretsar *fyra*, 11 valkretsar *tre* och 9 valkretsar *två* städer vardera. — Städer tillhörande *två* län ingå i 10 af dessa valkretsar, under det vardera af de återstående 15 valkretsarne bildas uteslutande af städer tillhörande *ett* län.

Sammanställas de tre stadsgrupperna med hvarandra och utsträcker jemförelsen till föregående valperioder, så befinnes, att vid de särskilda valen *en representant blifvit utsedd för i medeltal nedannämnda folkmängd*:

	1:a gruppen.	2:a gruppen.	3:e gruppen.	Samtliga städer.
1866	10,642	9,675	7,361	9,035
1869	10,543	10,218	7,815	9,316
1872	11,237	10,503	8,190	9,800
1875	10,432	11,223	9,005	10,003
1878	10,681	11,882	8,894	10,224
1881	11,070	12,670	9,602	10,819
1884	10,473	13,567	10,061	10,868
1887, senare valet	10,543	13,905	10,163	10,860
1890	10,442	13,943	10,700	10,910
1893	10,650	13,917	11,140	11,113.

Proportionen emellan antalet representanter och folkmängden har sålunda för städerna samfärdt blifvit allt mindre gynsam, och gäller detta äfven beträffande så väl andra som i synnerhet tredje gruppens städer, för hvilka förhållandet numera ställer sig ogynsamare än någonsin förut. Endast för första gruppens städer har proportionen deremot hållit sig temligen oförändrad och visar sig nu i det närmaste lika som vid första allmänna valet år 1866.

Antalet representanter har för de särskilda grupperna och samtliga städer varit följande:

Valen år	1:a gruppen.	2:a gruppen.	3:e gruppen.	Samtliga städer.
1866	21	10	24	55
1869	22	10	24	56
1872	22	10	24	56
1875	26	10	24	60
1878	28	12	24	64
1881	28	12	24	64
1884	33	12	24	69
1887 } förre	40	10	25	75
1887 } senare	41	10	25	76
1890	47	9	25	81
1893	50	8	25	83.

Under det stadsvalkretsarnes antal sedan representationsförändringen blott ökats med 3, har antalet af deras representanter tillväxt med 28, hvaraf flertalet kommer på de största städerna, nämligen 12 på Stockholm, 6 på Göteborg, 2 på Malmö o. s. v. Ensamt vid 1893 års val ökades stadsrepresentanternas antal med 2, deraf 1 för Stockholm och 1 för Helsingborg.

B) Valberättigade.

Vid 1893 års allmänna val till Riksdagens Andra kammare utgjorde antalet valberättigade i hela riket 298,810, af hvilka 238,248 tillhörde landsbygden och 60,562 städerna, och visar sig vid en jämförelse med förhållandet år 1890, att antalet i det hela ökats med 10,714, eller 3·7 %, deraf 7,255 (3·1 %) å landsbygden och 3,459 (6·1 %) i städerna. Sedan år 1872 har tillväxten (+) eller minskningen (—) utgjort:

	Landsbygden.		Städerna.		Hela riket.	
	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%
Från 1872 till 1875	+ 13,009	+ 6·3	+ 6,423	+ 22·0	+ 19,432	+ 8·2
» 1875 » 1878	+ 7,790	+ 3·5	+ 6,995	+ 19·7	+ 14,785	+ 5·8
» 1878 » 1881	+ 7,832	+ 3·4	+ 2,994	+ 7·0	+ 10,826	+ 4·0
» 1881 » 1884	+ 7,194	+ 3·1	+ 3,311	+ 7·3	+ 10,505	+ 3·7
» 1884 » 1887 (senare valet).....	— 15,895	— 6·5	+ 2,266	+ 4·6	— 13,629	— 4·7
» 1887 (senare valet) till 1890	+ 4,090	+ 1·8	+ 5,967	+ 11·7	+ 10,057	+ 3·6
Från 1890 till 1893	+ 7,255	+ 3·1	+ 3,459	+ 6·1	+ 10,714	+ 3·7.

Under ifrågasvarande 21 år har alltså valmännens antal i hela riket ökats med 62,690, eller 26·6 %, å landsbygden ensam med 31,275 (15·1 %) och i städerna med 31,415 (107·8 %). Såsom en naturlig följd af denna starkare ökning för städerna har proportionen emellan deras och landsbygdens valberättigade allt mer ändrats till städernas förmån, hvilket närmare framgår af

efterföljande beräkningar af hvarderas antal valberättigade i procent af summan för hela riket:

År.	Landsbygden.	Städerna.
1872	87·6 %	12·4 %
1875	86·1 »	13·9 »
1878	84·3 »	15·7 »
1881	83·8 »	16·2 »
1884	83·2 »	16·8 »
1887, senare valet.....	81·6 »	18·4 »
1890	80·2 »	19·8 »
1893	79·7 »	20·3 »

Städernas valmän, som år 1872 utgjorde en knapp åttondedel af hela rikets, uppgå alltså numera till öfver en femtedel af samtliga.

Bland förestående antal valmän äro icke medräknade eljest röstberättigade, men för oguldna kommunalutskylder häftande personer, om hvilka senares antal uppgifter skulle enligt nu gällande formulär för de statistiska valredogörelserna jemväl meddelas. Då likväl flertalet valförrättare underlåtit att lemna ifrågasvarande uppgifter och det skulle medfört alltför stora olägenheter att infordra de felande, kan någon fullständig redogörelse i nämnda afseende icke heller denna gång upprättas, utan inskränker sig Centralbyrån till framläggande af de resultat, som på grund af det ofullständiga materialet kunnat vinnas.

För 884 kommuner eller kommundelar, deraf 824 å landsbygden och 60 städer, hafva upplysningar ingått rörande antalet eljest röstberättigade, men för oguldna kommunalutskylder häftande, eller att inom dessa kommuner dylika personer icke vid valtiderna förekommo. Uppgifter saknas alltså för 1,627 kommuner eller kommundelar, nämligen 1,596 å landsbygden och 31 städer, bland hvilka äfven hufvudstaden.

En sammanfattning af förstnämnda uppgifter utfaller på följande sätt:

	824 landskommuner (kommundelar).		60 städer.		Summa.	
	Antal.	% af s:an.	Antal.	% af s:an.	Antal.	% af s:an.
Verkligt röstberättigade	90,653	90·1	35,072	80·7	125,725	87·3
Eljest röstberättigade, men för oguldna kommunalutskylder häftande.....	9,923	9·9	8,412	19·3	18,335	12·7
Summa	100,576	100·0	43,484	100·0	144,060	100·0.

Om samtliga till dessa kommuner hörande personer, hvilka i öfrigt innehafva de kvalifikation, som enligt riksdagsordningen berättiga dem till deltagande i valet till Andra kammaren, äfven betalt sina kommunala utskylder, skulle deras hela antal valmän uppgått till 144,060, men af dessa voro nu i sjelfva verket 18,335, eller 12·7 %, på grund af obetalda kommunalutskylder oberättigade att i valet deltaga. Å landsbygden utgjorde motsvarande antal ej mer än 9,923 (9·9 %), men i städerna 8,412 (19·3 %), således inemot dubbelt flere, om man nämligen fäster sig vid de relativa talen. Att draga några ytterligare slutsatser i berörda hänseende torde materialets ofullständighet förbjuda.

I afseende på det verkliga antalet valberättigade i förhållande till folkmängden upplyser efterföljande tab. E, att det samma var i ett någorlunda jemnt stigande från år 1872 till

1887, då sänkning inträffade, samt att det sedermera åter utvisar tendens till höjning. År 1893 föredro sålunda 6.2 % valberättigade i hela riket, 6.1 % å landsbygden och 6.6 % i städerna, eller alldeles samma procentsiffror som år 1881.

I föregående redogörelser för riksdagsmannavalen äro beräkningar jemväl meddelade af de valberättigades proportion till den till *myndig ålder* komna delen af rikets manliga befolkning. Till fortsättning deraf kan nu anföras, att då antalet män öfver 21 års ålder vid slutet af år 1892 beräknats hafva i hela riket utgjort omkr. 1,261,000, skulle sålunda vid 1893 års allmänna val 23.7 % af den till myndig ålder hunna manliga folkmängden varit valberättigade. För landsbygden och städerna hvar för sig kunna motsvarande procenttal beräknas till 23.3 och 25.6. Vid 1890 års val utgjorde antalet valberättigade i procent af myndige män 22.8 för riket i dess helhet, 22.4 för landsbygden och 24.8 för städerna.

Tab. E. Valberättigade länsvis.

L. ä n.	Antal valberättigade.			Valberättigade i % af folkmängden.		
	Landsbygd.	Städer.	Landsbygd och städer.	Landsbygd.	Städer.	Landsbygd o. städer.
Stockholms stad.....	—	16,503	16,503	—	6.5	6.5
Stockholms län.....	6,977	885	7,862	4.9	7.8	5.1
Uppsala län.....	4,841	1,496	6,337	5.0	6.1	5.2
Södermanlands län.....	5,209	1,702	6,911	3.9	7.7	4.4
Östergötlands län.....	8,849	3,067	11,916	4.2	5.6	4.5
Jönköpings län.....	13,389	1,365	14,754	7.9	5.6	7.6
Kronobergs län.....	10,013	430	10,443	6.6	6.4	6.6
Kalmar län.....	10,658	1,615	12,273	5.3	5.9	5.4
Gotlands län.....	4,488	644	5,132	10.2	9.0	10.0
Blekinge län.....	4,283	2,060	6,343	3.9	6.5	4.5
Kristianstads län.....	12,872	947	13,819	6.3	6.9	6.3
Malmöhus län.....	19,885	7,245	27,130	7.6	6.5	7.3
Hallands län.....	7,882	1,356	9,238	6.9	6.4	6.8
Göteborgs och Bohus län.....	10,649	7,381	18,030	5.9	6.1	6.0
Elfsborgs län.....	15,370	1,164	16,534	6.1	5.5	6.1
Skaraborgs län.....	14,683	1,472	16,155	6.6	7.0	6.6
Vermlands län.....	12,889	1,473	14,362	5.5	8.2	5.7
Örebro län.....	8,245	1,515	9,760	5.0	7.8	5.3
Vestmanlands län.....	5,932	1,766	7,698	5.1	7.7	5.5
Kopparbergs län.....	15,210	934	16,144	8.0	8.9	8.1
Gefleborgs län.....	11,291	2,543	13,834	6.6	6.4	6.6
Vesternorrlands län.....	12,198	1,355	13,553	6.4	6.4	6.4
Jemtlands län.....	6,875	469	7,344	7.2	8.6	7.3
Vesterbottens län.....	9,714	480	10,194	7.9	10.3	8.0
Norrbottnens län.....	5,846	695	6,541	5.9	7.3	6.0
Hela riket år 1893.....	238,248	60,562	298,810	6.1	6.6	6.2
„ „ 1890.....	230,993	57,103	288,096	5.9	6.5	6.0
„ „ 1887 { senare valet.....	226,903	51,136	278,039	5.8	6.2	5.9
„ „ 1887 { förre valet.....	219,186	55,547	274,733	5.7	6.9	5.9
„ „ 1884.....	242,798	48,870	291,668	6.3	6.5	6.3
„ „ 1881.....	235,604	45,559	281,163	6.1	6.6	6.2
„ „ 1878.....	227,772	42,565	270,337	5.9	6.5	6.0
„ „ 1875.....	219,932	35,570	255,552	5.9	5.9	5.9
„ „ 1872.....	206,973	29,147	236,120	5.7	5.3	5.6

Det relativa antalet valberättigade har sedan år 1890 ökat i alla län utom Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län, i hvilka antalet nedgått, samt Stockholms stad och Blekinge län, hvilkas procentsiffror äro oförändrade. För de särskilda landsbygderna egde samma förhållande rum. Beträffande städerna, länsvis ordnade, visar sig deremot, att ökning inträffat i 14 län och minskning i 5, under det återstående 5 län jemte hufvudstaden förete samma procenttal som år 1890.

Gynsammaste ställningen i fråga om det relativa antalet valberättigade innehar fortfarande Gotlands län (10.0 %), hvar efter närmast följa Kopparbergs och Vesterbottens län. Öfver riksmedeltalet stå dessutom, i ordning från högre till lägre, Jönköpings, Malmöhus, Jemtlands, Hallands, Kronobergs, Skaraborgs, Gefleborgs län, Stockholms stad, Vesternorrlands och Kristianstads län. Under detta medeltal befinna sig deremot

Tab. F. Förhållandet emellan valberättigade och folkmängd i landsbygdens valkretsar.

Län (landsbygd).	Antal valkretsar med										Summa valkretsar.
	2-3 %	3-4 %	4-5 %	5-6 %	6-7 %	7-8 %	8-9 %	9-10 %	10 % och deröfver.		
Stockholms län.....	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	5
Uppsala län.....	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	4
Södermanlands län.....	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	6
Östergötlands län.....	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	8
Jönköpings län.....	—	—	—	1	3	1	—	—	1	—	6
Kronobergs län.....	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	5
Kalmar län.....	—	2	2	2	1	1	—	—	—	—	8
Gotlands län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Blekinge län.....	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Kristianstads län.....	—	1	—	2	2	1	1	—	—	—	7
Malmöhus län.....	—	—	—	2	5	3	—	—	—	—	10
Hallands län.....	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	5
Göteborgs och Bohus län.....	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	7
Elfsborgs län.....	—	1	1	—	4	1	1	—	—	—	8
Skaraborgs län.....	—	—	—	1	3	3	—	—	—	—	7
Vermlands län.....	—	1	1	2	3	1	—	—	—	—	8
Örebro län.....	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	6
Vestmanlands län.....	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	4
Kopparbergs län.....	—	—	1	—	—	3	1	1	1	—	7
Gefleborgs län.....	—	—	—	1	4	—	2	—	—	—	7
Vesternorrlands län.....	—	—	1	2	3	2	—	—	—	—	8
Jemtlands län.....	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	4
Vesterbottens län.....	—	—	—	—	2	1	—	2	—	—	5
Norrbottnens län.....	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	4
Landsbygderna år 1893.....	—	16	22	25	39	26	10	3	4	—	145
„ „ 1890.....	—	1	17	25	27	39	23	9	5	1	147
„ „ 1887 { senare valet.....	—	1	19	24	36	28	28	7	2	1	146
„ „ 1887 { förre valet.....	—	6	21	24	36	29	22	5	3	—	146
„ „ 1884.....	—	2	15	22	18	38	24	16	8	2	145
„ „ 1881.....	—	3	15	23	19	38	22	14	8	—	142
„ „ 1878.....	—	4	15	22	23	42	18	13	3	—	140

Elfsborgs, Göteborgs och Bohus, Norrbottens, Vermlands, Vestmanlands, Kalmar, Örebro, Uppsala, Stockholms, Östergötlands, Blekinge och Södermanlands län, hvilket som vanligt härvid intager sista rummet, denna gång med 4.4 %. Hvad nu blifvit anfördt beträffande länen i deras helhet gäller i allmänhet äfven för de särskilda landsbygderna, af hvilka Gotlands (10.2 %) och Södermanlands jemte Blekinge (3.9 %) förete de båda ytterligheterna. Å landsbygden på Gotland är ungefär hvar 10:e person valberättigad, men i Södermanlands län endast hvar 26:e.

En fördelning af landsbygdens valkretsar efter de i tab. 4 angifna procenttalen för de valberättigade utfaller på sätt som visar sig af förestående tab. F.

Främsta platsen bland dessa valkretsar intages numera af Ofvan-Siljans domsaga i Kopparbergs län (11.3 %), och följa närmast derefter Gotlands södra domsaga (10.4 %), Vestbo härad i Jönköpings län (10.1 %) samt Gotlands norra domsaga (10.0 %). Lägst på skalan stå Jönåkers härad samt Rönö, Hålebo och Daga härad, båda i Södermanlands län och båda med allenast 3.3 % valberättigade.

I Jönköpings, Kronobergs, Gotlands, Malmöhus, Jemtlands och Vesterbottens län fanns ingen krets, som egde mindre än 6 % valberättigade, hvaremot å andra sidan ingen krets inom Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Blekinge och Örebro län hade så högt procenttal för de valberättigade.

I fråga om städerna utvisar tab. E, att deras relativa antal valmän är i de flesta län högre än å landsbygden. Inom sju län, nämligen Jönköpings, Kronobergs, Gotlands, Malmöhus, Hallands, Elfsborgs och Gefleborgs, egde likväl ett motsatt förhållande rum, hvarjemte i Vesternorrlands län städerna företedde samma procenttal som landsbygden.

För hvar och en af de trenne här förut anförda stadsgrupperna utgjorde antalet valberättigade:

	Antal.	% af folkmängden.
1:a gruppen.....	33,304	6.3
2:a »	6,698	6.0
3:e »	20,560	7.4
Samtliga städer	60,562	6.6

I likhet med hvad som förut iakttagits, utvisar sålunda den grupp, som består af rikets mindre städer, det relativt högsta antalet valmän. Fortfarande torde ock kunna sägas, att valrätten i städerna vanligen står i omvänt förhållande till deras storlek, så att ju mindre stadssamhället är, dess större andel af folkmängden är valberättigad. Detta framgår närmare, om städerna uppdelas efter invånareantalet, såsom skett i efterföljande tab. G.

Högsta siffrorna träffas för Skanör med Falsterbo (15.8 %), Öregrund (12.9 %), Hedemora (11.6 %), Laholm (11.4 %), Kungsbacka (11.0 %) o. s. v., men de lägsta för Halmstad (4.7 %), Söderhamn (4.7 %) och Åmål, som med blott 4.5 % valberättigade fortfarande intager sista rummet.

En beräkning af förhållandet emellan de valberättigades och representanternas antal gifver till allmänt resultat för riket i dess helhet, att i medeltal 1,311 valmän svara mot hvarje representant i Andra kammaren. För landsbygden stiger dock motsvarande antal till 1,643, men utgör för städerna endast 730. Vid 1890 års allmänna val uppgick motsvarande antal till 1,264 för hela riket, 1,571 för landsbygden och 705 för städerna.

Hvad de särskilda landsbygderna vidkommer, förete 14 län mindre och 10 län större tal än landsbygden i dess helhet. Det lägsta visar fortfarande Södermanlands län, eller 835 valberättigade mot hvarje representant, dernäst Blekinge län (1,071), Östergötlands (1,106), Uppsala län (1,210) o. s. v. Högst är antalet för Gotlands län, der 2,244 valmän svara mot hvarje representant, och dernäst för Jönköpings (2,232), Kopparbergs (2,173), Skaraborgs (2,098), Kronobergs län (2,003) o. s. v. För de särskilda valkretsarna har ifrågavarande proportion ställt sig på följande sätt, hvarvid jemväl framgår, huru de valberättigade å rikets landsbygd fördela sig emellan olika valkretsar.

Valberättigade.	Antal valkretsar å landsbygden.						
	1878.	1881.	1884.	1887.		1890.	1893.
				förra valet.	senare valet.		
Under 500.....	—	2	1	2	2	1	1
500—1,000.....	19	16	15	18	14	15	13
1,000—1,500.....	47	50	51	58	57	59	51
1,500—2,000.....	32	25	31	43	45	44	46
2,000—2,500.....	30	36	32	16	18	17	21
2,500—3,000.....	9	11	11	8	8	10	11
Öfver 3,000.....	3	2	4	1	2	1	2.

Vid 1893 års val förekom det lägsta antalet valberättigade i Villåttinge härad (480), dernäst i Jönåkers härad (568), Åkers och Selebo härad (583), Fernebo härad (711), Södra Tjusts härad (797) o. s. v., allt i öfverensstämmelse med förhållandet så väl år 1890 som 1887. De högsta talen träffas deremot för Falu domsaga (3,130), Vemmenhög, Ljunits och Herrestads domsaga (3,028), Tveta, Vista och Mo domsaga (2,886), Ofvan-Siljans domsaga (2,884), Oxie och Skytts domsaga (2,851) samt Åse, Viste, Barne och Laske domsaga (2,817). Den af Falu domsaga bildade valkretsen räknar sålunda inemot 7 gånger så många valmän som Villåttinge härads valkrets.

Ofvan uppgifna medeltal för samtliga städer (730) öfverträffas af så väl andra gruppens städer (837) som de till tredje gruppen hörande (822), hvaremot antalet för första gruppen

Tab. G. Förhållandet emellan valberättigade och folkmängd i städerna.

Städer med folkmängd af	Antal städer med											Summa.	Valberättigade i medeltal, %.				
	1-2 %	2-3 %	3-4 %	4-5 %	5-6 %	6-7 %	7-8 %	8-9 %	9-10 %	10-11 %	11-12 %			12-13 %	13-14 %	14-15 %	15-16 %
mer än 10,000 inv.....	—	—	—	2	5	9	1	1	—	—	—	—	—	—	—	18	6.2
6,000—10,000 inv.....	—	—	—	—	1	5	5	1	1	—	—	—	—	—	—	13	7.0
3,000—6,000 inv.....	—	—	—	—	—	2	3	9	1	2	2	—	—	—	—	19	7.5
2,000—3,000 inv.....	—	—	—	—	—	1	1	2	5	—	2	—	—	—	—	11	7.3
1,000—2,000 inv.....	—	—	—	—	—	—	5	1	8	5	—	2	—	—	1	22	8.7
mindre än 1,000 inv.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	1	1	—	8	10.3
Samtliga städer 1893	—	—	—	3	9	24	21	12	10	7	3	1	—	—	1	91	6.6
1890.....	—	—	—	5	7	32	20	11	8	1	6	—	—	—	1	91	6.5
1887, senare valet.....	1	—	—	4	11	24	24	13	8	3	2	—	—	—	1	91	6.2
1884.....	—	—	—	2	9	33	18	10	8	5	5	—	1	—	—	91	6.5
1881.....	—	—	—	2	11	25	24	15	8	3	1	—	1	—	—	90	6.6

(666) är lägre. Oafsedt dessa 8 städer, hvilka hvardera utse flere riksdagsmän, funnos mer än 1,000 valberättigade i de 6 valkretsar, som utgöras af Örebro (1,102); Jönköping (1,048); Ystad, Trelleborg och Skanör med Falsterbo (1,042); Hernösand, Umeå och Skellefteå (1,033); Eskilstuna och Strengnäs (1,031) samt Kristinehamn, Nora, Lindesberg och Askersund (1,015). Mindre än 500 valberättigade hade blott en enda stadsvalkrets, nämligen Söderhamn (470).

C) Valsättet.

Af de båda valsätt, hvilka jemlikt § 16 Riksdagsordningen kunna förekomma, användes vid 1893 års allmänna val det *omedelbara* sättet i 161 och det *medelbara* i 25 valkretsar, alla de senare å landsbygden. I hvilken utsträckning det ena eller andra valsättet användts vid de allmänna val å rikets landsbygd, om hvilka uppgifter härutinnan föreligga, framgår af den i efterföljande tab. H meddelade öfersigt.

Utvecklingen har sålunda fortfarande gått i samma riktning som under den föregående tiden, nämligen så att allt flere valkretsar antagit det *omedelbara* valsättet, hvilket numera beagnas af 82 8 % af hela antalet. De kretsar, som efter 1890 års allmänna val öfvergått från det *medelbara* valsättet, äro följande:

i Stockholms län: Norra Roslags domsaga;
i Uppsala län: Norunda och Örbyhus härad;
i Kristianstads län: Ingelstads och Järrestads domsaga;
i Malmöhus län: Vemmenhøgs, Ljunits och Herrestads domsaga;
i Göteborgs och Bohus län: Vestra och Östra Hisings härad;
i Vermlands län: Jösse domsaga;
i Gefleborgs län: Gestriklands östra tingslag; Bergsjö och Delsbo tingslag;
i Vesternorrlands län: Medelpads vestra domsaga; Sköns tingslag; Njurunda, Indals och Ljustorps tingslag; Nordingrå och Nätra tingslag; Själevads och Arnäs tingslag.

Medan sålunda 13 valkretsar under ifrågakvarande tid öfvergått till *omedelbara* val, har enligt tab. H hela antalet kretsar med dylikt valsätt ökat med allenast 12, hvilket beror derpå, att Sunnerbo domsaga, hvilken förut var delad i tvenne valkretsar, der valen skedde *omedelbart*, numera utgör en enda valkrets. Likaså har antalet kretsar med *medelbara* val enligt

Tab. H. Valsättet å landsbygden.

År.	Omedelbara val.		Medelbara val.		Summa val.
	Antal.	%	Antal.	%	
1866.....	6	4·4	130	95·6	136
1872.....	60	43·5	78	56·5	138
1875.....	67	48·6	71	51·4	138
1878.....	73	52·1	67	47·9	140
1881.....	78	54·9	64	45·1	142
1884.....	86	59·3	59	40·7	145
1887 {förra valet.....	92	63·0	54	37·0	146
{senare valet.....	104	71·2	42	28·8	146
1890.....	108	73·5	39	26·5	147
1893.....	120	82·8	25	17·2	145

tabellen minskats med 14, beroende på sammanslagningen af de båda förutvarande valkretsarne i hvardera af Kinds och Redvägs samt Nordals, Sundals och Valbo domsagor, hvilken minskning dock å andra sidan till en del motväges genom delningen af Vesterbottens södra domsaga i tvenne valkretsar.

Numera är det *omedelbara* valsättet enrådande i 12 af rikets län, nämligen Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Hallands, Örebro, Vestmanlands, Kopparbergs, Vesternorrlands och Jemtlands län samt nästan enrådande i Kronobergs, Kalmar, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs och Norrbottens län, i hvilka blott *en* af hvardera länets kretsar använder det *medelbara* valsättet. Öfvervägande *omedelbara* val förekomma dessutom i Vermlands, Gefleborgs och Vesterbottens län.

Det *medelbara* valsättet är deremot ingenstädes enrådande, men användes ännu öfvervägande i Stockholms, Uppsala och Elfsborgs län.

Samtliga de landsvalkretsar, som numera antagit det *omedelbara* valsättet, ega mer än fyra femtedelar af landsbygdens folkmängd och antal valberättigade. Utvecklingsgången i dessa hänseenden angifves af efterföljande sammanställning:

År.	Landsvalkretsar med <i>omedelbara</i> val.		Valberättigade.	
	Antal.	% af landsbygdens folkmängd.	Antal.	% af landsbygdens valberättigade.
1872.....	1,561,353	42·7	88,808	43·0
1875.....	1,727,119	46·0	103,205	47·0
1878.....	2,029,601	53·0	114,853	50·4
1881.....	2,154,923	55·6	127,598	54·2
1884.....	2,330,100	60·5	142,734	58·8
1887 {förra valet.....	2,514,528	64·8	141,138	64·4
{senare valet.....	2,825,500	72·6	167,695	73·9
1890.....	2,902,428	74·6	171,908	74·4
1893.....	3,245,640	83·6	200,327	84·1

I de 25 valkretsar, der det *medelbara* valsättet användes, uppgick sammanlagda folkmängden vid 1893 års val till 638,877, eller 16·4 % af landsbygdens hela folkmängd, och antalet valberättigade till 37,921, utgörande 15·9 % af samtliga valberättigade å landsbygden.

Från och med 1890 års allmänna val har inom samtliga *stadsvalkretsarna* det *omedelbara* valsättet uteslutande användts. Vid 1887 års förra val utgjorde antalet stadsvalkretsar med *medelbart* valsätt 9, men redan vid senare valet sistnämnda år hade 8 af dessa öfvergått till *omedelbara* val.

Rikets samtliga valkretsar jemte deras folkmängd och valberättigade fördelade sig vid 1893 års allmänna val, allt efter som de valde *omedelbart* eller *medelbart*, på följande sätt:

	Valkretsar.		Folkmängd.		Valberättigade.	
	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%
Omedelbara val.....	161	86·6	4,167,988	86·7	260,889	87·3
Medelbara val.....	25	13·4	638,877	13·3	37,921	12·7
Summa 186	100·0	4,806,865	100·0	298,810	100·0	

D) I valen deltagande.

För de väljandes absoluta antal och dettas förhållande till antalet valberättigade inom hvarje valkrets redogöres i tab. 4,

kol. 7—9. I vissa fall afvika likväl dessa uppgifter från de af valförrättarne meddelade, och har detta merendels sin grund deri, att genom Centralbyråns skriftväxling med vederbörande kommunalmyndigheter åtskilliga rättelser vidtagits. Bland annat har det visat sig, att en del kommuner verkligen deltagit i valen, ehuru valförrättaren derom icke haft officiel kännedom, enär intet valprotokoll insändts. De personer, som under sådana förhållanden deltagit i omröstningen, hafva likasom i föregående redogörelser inräknats bland dem, som i valen deltagit, men hvilkas röster kasserats.

Enligt nedanstående tab. I, hvori meddelas en sammanställning af uppgifterna om de väljandes absoluta och relativa antal för samtliga de allmänna val, om hvilka dylika uppgifter föreligga, uppgick hela antalet deltagande i 1893 års allmänna val till 126,691, deraf 89,287 å landsbygden och 37,404 i städerna. Af dessa tal äro de båda förstnämnda högre än vid något föregående val med undantag af förra valet år 1887, medan deremot siffran för städerna är den högsta, som hittills förekommit.

Tab. I. Antal deltagande i de allmänna valen åren 1872—1893.

	Omedelbara val.		Medelbara val.		Samtliga val.	
	Antal deltagare.	% af valberättigade.	Antal deltagare.	% af valberättigade.	Antal deltagare.	% af valberättigade.
A. Landsbygden.						
År 1872	19,497	22.0	13,735	11.6	33,232	16.1
> 1875	24,125	23.4	12,577	10.8	36,702	16.7
> 1878	26,518	23.1	11,496	10.2	38,014	16.7
> 1881	34,886	26.9	11,601	10.7	45,987	19.5
> 1884	40,583	28.4	9,908	9.9	50,491	20.8
> 1887	förra valet... 73,482	52.1	23,841	30.5	97,323	44.4
	senare valet... 58,879	35.1	12,094	20.4	70,973	31.3
> 1890	63,836	37.1	13,127	22.2	76,963	33.3
> 1893	82,643	41.3	6,644	17.5	89,287	37.5
B. Städerna.						
År 1872	11,761	41.6	205	23.6	11,966	41.1
> 1875	12,891	36.9	172	27.9	13,063	36.7
> 1878	16,168	39.8	639	33.0	16,807	39.5
> 1881	20,604	45.2	—	—	20,604	45.2
> 1884	23,145	47.4	—	—	23,145	47.4
> 1887	förra valet... 30,422	62.1	4,520	69.0	34,942	62.9
	senare valet... 28,537	56.5	360	58.3	28,897	56.5
> 1890	33,933	59.4	—	—	33,933	59.4
> 1893	37,404	61.8	—	—	37,404	61.8
C. Hela riket.						
År 1872	31,258	26.7	13,940	11.7	45,198	19.1
> 1875	37,016	26.8	12,749	10.9	49,765	19.5
> 1878	42,686	27.5	12,135	10.6	54,821	20.3
> 1881	54,990	31.8	11,601	10.7	66,591	23.7
> 1884	63,728	33.3	9,908	9.9	73,636	25.2
> 1887	förra valet... 103,904	54.6	28,361	33.5	132,265	48.1
	senare valet... 87,416	40.1	12,454	20.8	99,870	35.9
> 1890	97,769	42.7	13,127	22.2	110,896	38.5
> 1893	120,047	46.0	6,644	17.5	126,691	42.4

Fäster man sig å andra sidan vid förhållandet emellan antalet i valen deltagande och de valberättigade, så visar sig, att oafsedt 1887 års förra val, då särskilda omständigheter föranledde siffrornas stigning till en utomordentlig höjd, deltagandet i valen öfver hufvud nästan för hvarje gång omfattas med allt större intresse från valmännens sida, och gäller denna iakttagelse så väl landsbygden som städerna. I 1872 års allmänna val deltog sålunda endast 19.1 % af de valberättigade i allmänhet, 16.1 % å landet och 41.1 % i städerna, men år 1893 hade de väljandes antal steg för steg hunnit ända upp till 42.4 % för riket i dess helhet, 37.5 % ensamt för landsbygden och 61.8 % för städerna.

Likasom deltagandet i valen alltid visat sig lifvigare i städerna än på landet, är det ock större vid de omedelbara än vid de medelbara valen. Inom de valkretsar, der det omedelbara valsättet användes, deltog nämligen år 1893 öfver hufvud taget 46.0 % af deras hela antal valmän, men i kretsarne med medelbara val endast 17.5 %. Sistnämnda procentsiffra är jemväl ej obetydligt lägre än för de trenne näst föregående valen.

Utsträckes undersökningen till de särskilda länen, framträda för landsbygdens valkretsar de förhållanden, om hvilka tab. K upplyser. På grund af der meddelade procenttal och med vederbörligt afseende på de båda valsätten synes deltagandet i 1893 års val hafva varit lifvigast i Vestmanlands län och dernäst i

Tab. K. Antalet i valen deltagande i procent af de valberättigade å landsbygden, länsvis.

	Omedelbara val.					Medelbara val.				
	1884.	1887.		1890.	1893.	1884.	1887.		1890.	1893.
		förra valet.	senare valet.				förra valet.	senare valet.		
Stockholms län	47.7	67.8	45.9	61.9	61.1	12.1	37.4	24.8	21.3	21.8
Uppsala län	—	—	—	—	70.3	20.0	40.2	26.4	33.5	25.7
Södermanlands län	36.7	59.6	44.4	44.9	55.9	26.4	—	24.4	—	—
Östergötlands län	45.1	54.2	45.4	49.8	55.9	—	—	—	—	—
Jönköpings län	36.2	48.1	31.9	34.2	39.4	—	—	—	—	—
Kronobergs län	34.6	40.6	35.0	35.9	30.2	14.4	26.6	28.9	16.1	17.6
Kalmar län	20.2	38.2	25.6	22.4	28.0	10.4	23.0	12.2	17.0	13.3
Gotlands län	20.1	36.3	14.0	20.4	28.1	—	—	—	—	—
Blekinge län	24.4	37.5	20.7	29.8	23.8	5.1	26.3	9.6	—	—
Kristianstads län	26.2	51.9	39.1	38.2	36.7	7.3	36.5	15.4	17.7	—
Malinöhus län	23.9	46.1	31.1	27.4	28.4	11.2	26.4	20.5	15.8	8.4
Hallands län	20.0	55.5	37.7	35.5	38.7	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus län	17.5	51.9	38.6	34.1	52.6	8.9	28.0	21.6	20.9	10.9
Elfsborgs län	—	—	27.6	43.6	34.4	10.2	22.2	13.7	16.9	15.4
Skaraborgs län	27.6	45.8	29.1	29.0	40.3	9.9	14.4	8.5	7.5	6.7
Vermlands län	19.6	72.3	51.0	48.8	51.1	8.4	49.4	31.9	39.4	26.4
Örebro län	38.1	70.8	50.7	51.7	53.5	—	—	—	—	—
Vestmanlands län	29.9	63.9	33.6	44.7	62.7	—	—	—	—	—
Kopparbergs län	27.7	63.8	43.2	48.8	51.2	6.1	30.2	—	—	—
Gefleborgs län	28.2	46.2	38.4	45.0	44.3	13.9	47.3	25.4	26.9	23.7
Vesternorrlands län	28.2	49.6	32.5	23.2	41.0	8.2	34.0	24.4	26.7	—
Jemtlands län	26.8	57.3	37.1	49.1	45.8	—	—	—	—	—
Vesterbottens län	—	—	20.4	38.6	26.8	4.7	20.7	13.3	6.3	8.5
Norrbottnens län	26.3	45.0	25.9	17.7	20.9	8.1	30.1	9.3	8.7	11.8
Hela landsbygden	28.4	52.1	35.1	37.1	41.3	9.9	30.5	20.4	22.2	17.5

Östergötlands, Södermanlands, Örebro län o. s. v. Jemförelsevis minsta intresset visade sig deremot i Norrbottens län, och kommo Vesterbottens, Elfsborgs och Blekinge län derintill närmast.

De särskilda *landsvalkretsarne* hafva, allt efter som de omfattat det omedelbara valsättet eller vidhålla det medelbara, att uppvisa följande skiljaktigheter med hänsyn till det större eller mindre deltagandet i valen.

Deltagande i % af valberättigade.	Antal valkretsar	
	Omedelbara val.	Medelbara val.
Under 10 %	3	4
10—20 „	10	12
20—30 „	10	6
30—40 „	31	3
40—50 „	27	—
50—60 „	24	—
60—70 „	8	—
70—80 „	6	—
80—90 „	1	—
Summa valkretsar	120	25.

Af landsbygdens valkretsar utvisade i fråga om de *omedelbara* valen följande de högsta procenttalen: Villåttinge härad (83·8 %), Edsbergs, Grimstens och Hardemo härad (78·5 %) samt Finspångs läns domsaga (76·7 %). Minst åter var deltagandet i Piteå domsaga (4·4 %) och dernäst i Bräkne domsaga (8·5 %) samt Vesterbottens mellersta domsaga (9·0 %). Vid de *medelbara* valen visade sig intresset lifligast i Södra Helsinglands östra tingslag (36·2 %), Olands härad (35·7 %) och Södersysslets domsaga (30·3 %), men svagast i Norra Vadsbo domsaga (6·7 %), Umeå tingslag (7·2 %) och Bara härad (8·4 %).

Inom de särskilda grupperna af *städer* hafva i de val, som förrättats omedelbart under åren 1875—1893 — således 1881, 1884, 1890 och 1893 hela antalet städer — följande procent af de valberättigade deltagit:

	1875. %	1878. %	1881. %	1884. %	1887		1890. %	1893. %
					förra valet. %	senare valet. %		
1:a gruppen...	35·3	44·0	47·1	55·1	57·1	58·8	58·2	62·4
2:a „	29·6	35·8	42·6	39·9	65·4	43·7	61·8	66·4
3:e „	40·1	36·8	44·6	42·7	70·4	59·6	60·3	59·2.

Främst kom alltså vid 1893 års allmänna val andra gruppen, dernäst första och sist tredje gruppen, hvilken denna gång utvisade en lägre siffra än vid de trenne näst föregående valen. För första och andra gruppens städer äro deremot talen högre än vid något föregående val. Fördelningen af de särskilda *stadsvalkretsarne* och *städerna* efter procenttalen för deltagandet i senaste allmänna val utfaller på följande sätt:

Deltagande i % af valberättigade.	1:a gruppen.		2:a gruppen.		3:e gruppen.		Summa.	
	Valkretsar	(=Städer).	Valkretsar	(=Städer).	Valkretsar	Städer.	Valkretsar	Städer.
Under 10 %	—	—	—	1	—	1	—	1
10—20 „	—	—	—	2	—	2	—	2
20—30 „	—	—	—	2	—	2	—	2
30—40 „	—	—	—	1	—	1	—	1
40—50 „	—	—	—	1	—	1	—	1

Deltagande i % af valberättigade.	1:a gruppen.		2:a gruppen.		3:e gruppen.		Summa.	
	Valkretsar	(=Städer).	Valkretsar	(=Städer).	Valkretsar	Städer.	Valkretsar	Städer.
50—60 %	4	—	7	12	11	16	—	—
60—70 „	3	—	5	20	9	24	—	—
70—80 „	—	—	3	10	6	13	—	—
80—90 „	1	—	2	13	7	16	—	—
Summa	8	—	8	25	75	41	—	91.

Inom första gruppen, eller den som utgöres af de 8 städer, hvilka hvar för sig utse två eller flere riksdagsmän, var deltagandet störst i Norrköping (80·0 %) och minst i Göteborg (51·0 %). I Stockholm utgjorde de väljandes relativa antal denna gång 66·9 %, vexlande mellan 70·2 %, för dess femte krets, och 65·1 %, för andra kretsen.

Af de 8 städer, som tillhöra andra gruppen och som hvardera välja en riksdagsman, utvisade Söderhamn det högsta procenttalet (84·5 %) och Kalmar det lägsta (31·4 %).

Bland tredje gruppens 25 valkretsar intogs främsta rummet af kretsen Vadstena, Skeninge, Söderköping, Motala och Grenna (84·5 %), af hvilka städer ingen hade lägre än 81·7 %. Mycket nära nämnda valkrets kom dock kretsen Eskilstuna och Strengnäs (84·3 %). Lägst stodo valkretsarne Visby och Borgholm samt Luleå, Piteå och Haparanda med hvardera 18·4 % deltagande. Af de särskilda städerna inom denna grupp uppnåddes maximum (89·1 %) af Vadstena och Falkenberg, hvilka alltså förededde högsta siffran af rikets alla städer. Lägst så väl inom gruppen som bland samtliga städerna kom Piteå (8·1 %).

I sina föregående redogörelser för riksdagsmannavalen har Centralbyrån ansett sig böra särskildt framhålla de fall, då en kommun eller kommundel samtliga valberättigade antingen i följd af egen likgiltighet eller genom myndigheternas förvällande eller annan anledning *icke utöfvat sin valrätt*. Antalet af dessa kommuner och kommunelar, hvilket under de senare åren betydligt nedgått och vid senaste allmänna val utgjorde endast 2 kommuner och 5 kommunelar med sammanlagdt 88 valberättigade, har från och med 1878 års val varit följande:

Valen år	Kommuner och kommunelar.	Antal valberättigade.	
1878	99	3,358	
1881	68	2,774	
1884	33	1,428	
1887 {	förra	15	211
{	senare	24	689
1890	15	365	
1893	7	88.	

Sist anförda kommuner och kommunelar voro följande, hvarvid mb. efter kommunens namn betecknar, att valet der skulle förrättats medelbart.

Stockholms län: Vallentuna kommunel i Danderyds tingslag (mb.);

Uppsala län: Harbo kommunel i Norunda härad;

Östergötlands län: Malgesanda kommunel i Vifolka härad;

Elfsborgs län: Solberga kommun (mb.);

Skaraborgs län: Hällums kommunel i Skånings härad; Trevattna kommun; Bottnaryds kommunel i Vartofta härad.

I fråga om anledningen, hvarför intet val skedde, upplyses beträffande Vallentuna, Malgesanda, Hällums och Bottnaryds

kommundelar, att ingen valberättigad vid tillfället infann sig. De 6 vid sammanträdet i Solberga närvarande valmännen beslöt att ej välja elektor. Likaså enades de 4 närvarande i Trevattna att ej hålla något val, »enär de ej ville rösta på nuvarande riksdagsman och ej ville uppsätta ett nytt namn». Endast för Harbo kommunel i Norunda härad uppgifves såsom skäl, att ingen kungörelse om valet ankom, hvarför ej heller något val kunde hållas.

E) Valförrättningen och röstfördelningen.

Angående tiden för 1893 års allmänna val till Riksdagens Andra kammare lemna de inkomna redogörelserna följande upplysningar:

Landsbygden:

Valtid.	Omedelbara val.		Medelbara val. Valens afslutning.
	Inom kommunerna.	Inför domhafvanden.	
1—15 juli.....	1	1	—
16—31 »	6	1	1
1—15 augusti.....	19	6	1
16—31 »	74	25	5
1—15 september.....	18	67	14
16—30 »	2	20	4
Summa	120	120	25.

Städerna:

	Kretsar af en stad.	Kretsar af flere städer.	
		Valen i kommunerna.	Valens afslutning.
16—31 augusti.....	1	3	—
1—15 september.....	6	20	7
16—30 »	9	2	18
Summa	16	25	25.

Det till tiden första riksdagsmannavalet för innevarande period skedde den 2 juli i Östra härads domsaga (Blekinge län) och det sista den 30 september i Söderhamn. Å landsbygden hölls det sista valet den 27 september i Kinds och Redvägs domsaga och inom städernas valkretsar egde det tidigaste valet rum den 24 augusti i Laholm, Varberg, Falkenberg och Kungsbacka.

Förenämnda uppgifter om valtiderna afse icke de med anledning af upphädda val och afsägelse företagna omvalen, till antalet 6. Af dessa skedde 4 i november och 1 i december 1893 samt 1 i januari innevarande år.

Till fortsättning af de i ett par föregående redogörelser anförda uppgifter om valens fördelning på särskilda *veckodagar* meddelas nedanstående öfversigt:

	Landsbygden.		Städerna.	Hela riket.
	Omedelbara val.	Medelbara val.		
Söndag	34	1	—	35
Måndag	27	6	1	34
Tisdag	9	3	12	24
Onsdag	9	4	5	18
Torsdag	15	4	10	29
Fredag	11	4	10	25
Lördag	15	3	3	21
Summa val	120	25	41	186.

Högsta antalet val, eller 35, skedde alltså denna gång på söndagar och dernäst på måndagar. Af 1890 års val hölls endast 16 på en söndag, hvadan detta antal nu mer än fördubblats.

Det största antalet riksdagsmannaval år 1893 förrättades måndagen den 28 augusti, nämligen 17. Närmast derintill kom söndagen den 20 augusti med 13 val.

Genom de *elektorsval*, som i och för riksdagsmannavalet hölls inom de 25 valkretsar å landsbygden, hvilka fortfarande använda det medelbara valsättet, utsågos sammanlagt 861 elektor. I följd af den fortgående minskningen af nämnda valsätt har antalet elektor småningom nedgått, så att detsamma utgjorde:

År.	Landsbygden.	Städerna.	Hela riket.	
1872	2,643	33	2,676	
1875	2,461	19	2,480	
1878	2,299	61	2,360	
1881	2,181	—	2,181	
1884	1,961	—	1,961	
1887 {	förra valet	1,752	191	1,943
	senare valet	1,375	25	1,400
1890	1,294	—	1,294	
1893	861	—	861.	

Största antalet elektor, eller 63, utsågs vid senaste val i Kinds och Redvägs domsaga, det lägsta, eller 20, i Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag. I medeltal räknades ungefär 34 elektor för hvarje valkrets. Närmare bestämdt var antalet följande:

11—20 elektor i	1 valkrets
21—30 » »	9 valkretsar
31—40 » »	9 »
41—50 » »	5 »
51—60 » »	— »
61—70 » »	1 valkrets.

Om de valde riksdagsmännens *röstetal* meddelas uppgifter i kol. 10 å tab. 4 samt i efterföljande *tab. L*, hvaraf bland annat visar sig, att samtliga de valde erhöles *absolut majoritet* utom 32, nämligen 22 å landsbygden och 10 i städerna, 31 valde omedelbart och 1 genom elektor. Relativt högsta röstetalen tillföll i de kretsar å landsbygden, som använde omedelbart valsätt, representanten för Piteå domsaga (97.4 %), för Bräkne domsaga (96.4 %), Södra Möre domsagas östra valkrets (95.2 %), Ångermanlands mellersta domsaga (93.1 %) samt Ölands domsaga (90.8 %); lägsta röstetalen erhöles representanterna för Ångermanlands vestra domsaga (30.4 %), Södra Vadsbo domsaga (31.3 %) och Vestbo härad (34.5 %). I kretsar med medelbart valsätt erhöles tre, nämligen representanterna för Södra Tjusts härad, Bara härad och Vestra Helsinglands domsaga, *alla* elektorstöterna samt representanten för Stockholms läns vestra domsaga alla giltiga röster, och kommo mycket nära hela röstetallet representanterna för Uppsala läns mellersta och södra domsagor (97.6 % och 97.3 %); lägst kom representanten för Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag (45.0 %). — I de städer, som hvar för sig utgöra valkretsar, uppnåddes de relativt högsta röstetalen af 1 representant för Norrköping

lägsta röstetalen ingingo de valde i Laholm, Varberg, Falkenberg och Kungsbacka (35.6 %) samt i valkretsen Mariestad, Skara och Sköfde (43.5 %).

Enligt tab. M, som innehåller en redogörelse för röstfördelningen i öfrigt inom landsbygdens valkretsar med omedelbart valsätt, uppgick antalet sådana kretsar, der den valdes närmaste man erhöi mer än 75 % af dennes röstetal, vid 1893 års allmänna val till 34, och återfinnas bland dem båda valkretsarne i Stockholms län, 3 af Vestmanlands 4 valkretsar samt halfva antalet kretsar i Jönköpings, Skaraborgs, Vermlands, Örebro, Gefleborgs och Vesternorrlands län. Minsta skillnaden emellan den valdes och närmaste röstetal förekom i Hallands läns norra domsaga, der närmaste man erhöi endast 2 röster mindre än den valde. Skillnaderna voro äfven obetydliga i Södra Vadsbo valkrets (4), Ångermanlands vestra (9), Gudhems och Kåkindes

(11), Norra Roslags (12), Rönnebergs och Harjagers (13), Fernebo (13) samt Årstads och Faurås valkrets (16).

Antalet röster, som afgifvits å andra personer än den valde och hans närmaste man, steg för samtliga valkretsar å landsbygden med omedelbart valsätt till 6,985, eller 8.4 % af alla afgifna, hvilket är något högre än vid de senare årens allmänna val, ehuru relativt taget vida understigande siffrorna för äldre år.

Vid de medelbara valen var antalet valkretsar, der den valdes närmaste man erhöi nedanstående procent af den valdes röstetal, följande:

Röstetal.	1884.	1887,		1890.	1893.
		förra valet.	senare valet.		
Under 25 %	23	16	13	13	6
25—50 %	13	15	10	7	8
50—75 %	12	8	7	11	4
75 % och deröfver	7	5	8	4	3
Summa valkretsar	55	44	38	35	21.

Tab. M. Röstfördelning och kasserade röster vid de omedelbara valen å landsbygden.

Län (landsbygd).	Antal valkretsar, der den valdes närmaste man erhöi i % af den valdes röstetal				I öfrigt splittrade röster.		Kasserade röster.	
	under 25 %.	25—50 %.	50—75 %.	75 % och deröfver.	Antal.	% af afgifna.	Antal.	% af afgifna.
Stockholms län	—	—	—	2	308	17.1	6	0.3
Uppsala län	—	—	1	—	13	1.3	4	0.4
Södermanlands län	—	2	4	—	179	6.1	19	0.7
Östergötlands län	—	4	3	1	178	3.6	62	1.3
Jönköpings län	1	—	2	3	871	16.5	27	0.5
Kronobergs län	1	1	2	—	318	12.9	31	1.3
Kalmar län	3	2	2	—	354	12.8	76	2.8
Gotlands län	1	1	—	—	174	13.8	37	2.9
Blekinge län	3	1	—	—	145	14.2	56	5.5
Kristianstads län	2	2	2	1	427	9.0	65	1.4
Malmöhus län	3	2	2	2	213	4.0	230	4.3
Hallands län	—	2	1	2	99	3.2	54	1.8
Göteborgs o. Bohus län	—	1	3	2	127	2.6	18	0.4
Elfsborgs län	1	1	—	—	56	3.5	20	1.2
Skaraborgs län	—	1	2	3	890	17.4	270	5.3
Vermlands län	—	2	1	3	300	6.2	25	0.5
Örebro län	1	1	1	3	401	9.1	10	0.2
Vestmanlands län	—	—	1	3	319	8.6	63	1.7
Kopparbergs län	1	2	1	3	499	6.4	27	0.3
Gefleborgs län	—	2	—	2	167	5.6	9	0.3
Vesternorrlands län	1	—	3	4	481	9.6	67	1.3
Jemtlands län	—	1	3	—	158	5.0	78	2.5
Vesterbottens län	—	1	2	—	37	2.2	12	0.7
Norrbottens län	1	1	1	—	271	24.3	2	0.2
S:a 1893	19	30	37	34	6,985	8.4	1,268	1.5
» 1890	30	28	22	27	4,887	7.7	1,326	2.1
» 1887 } senare valet	45	24	11	23	4,693	8.0	1,669	2.8
» 1887 } förra valet	35	26	19	12	1,382	1.9	3,982	5.4
» 1884	23	15	28	20	6,524	16.1	1,185	2.9
» 1881	23	17	24	14	5,358	15.6	1,256	3.7
» 1878	18	17	16	22	5,453	20.6	919	3.5
» 1875	15	18	20	14	4,916	20.5	430	1.8
» 1872	17	13	18	12	3,629	19.0	552	2.8

Förut är redan anfördt beträffande 1893 års val, att i 4 valkretsar med medelbart valsätt de valde erhöi alla afgifna, giltiga röster. Å andra sidan finnes, att i en krets, nämligen Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag, den i röstetal närmaste erhöi endast 1 röst mindre än den valde. Antalet röster, som vid dylika val tillfölo andra personer än den valde och hans närmaste man, utgjorde endast 29, eller knappast 3.5 % af samtliga 834 afgifna elektorsröster.

Vid valen i städerna erhöi de, som kommo närmast de valde eller, i fråga om första gruppens städer, närmast de med lägsta röstetalen utsedde representanterna, följande antal röster i förhållande till de valdes röstetal, och har Stockholms stad härvid måst upptagas såsom 5 valkretsar.

Röstetal.	1:a gruppen.	2:a gruppen.	3:e gruppen.	Summa.
Under 25 %	—	1	4	5
25—50 %	2	2	4	8
50—75 %	3	2	7	12
75 % och deröfver	7	3	10	20
Summa valkretsar	12	8	25	45.

Af denna öfersigt framgår otvetydigt, att valstriderna inom flertalet stadsvalkretsar varit synnerligen häftiga, och anställer man en jämförelse med förhållandet vid föregående allmänna val, så visar sig, att kampen denna gång antagit större proportioner än någonsin förut. I ej mindre än 20 valkretsar, eller inemot hälften af samtliga, erhöi nämligen de, som i röstetal kommo närmast de valde, mer än 75 % af dessas antal röster, och i 10 af ifrågavarande kretsar stego medtäffarnes röstetal ända upp till öfver 90 % af de valdes. Dessa kretsar, i hvilka utgången af valen synes hafva varit mest tvifvelaktig, voro Stockholms andra krets (99 %); Norrköping (95 %); Laholm, Varberg, Falkenberg och Kungsbacka (95 %); Stockholms fjerde krets (94 %); Karlstad och Filipstad (92 %); Göteborg (92 %); Helsingborg (91 %); Venersborg, Amål och Kungelf (91 %); Gefle (91 %); Falun, Hedemora och Säter (91 %). Endast inom några få stadsvalkretsar torde resultatet hafva varit på förhand gifvet. I valkretsen Borås, Alingsås och Ulricehamn erhöi sålunda den valdes närmaste man blott 2 röster (1 %); i Visby och Borg-

holm hann närmaste röstetal ej upp till mer än 4 % och i Kalmar till 5 %.

Det antal röster, som tillföll andra personer än den valde och hans närmaste man, är för första gruppens städer ej känt, men uppgick för de till andra gruppen hörande 8 städerna till 220, deraf 192 ensamt för Linköping, samt för tredje gruppens valkretsar till 691, af hvilka 193 kommo på kretsen Laholm, Varberg, Falkenberg och Kungsbacka och 129 på Mariestad, Skara och Sköfde. Med dessa och några få andra undantag, visar sig sålunda, att splittringen vid städernas val öfver hufvud taget varit ganska obetydlig.

Antalet *kasserade röster* vid 1893 års allmänna val utgjorde tillsammans 1,352, nämligen 1,351 vid de omedelbara och endast 1 vid de medelbara valen. Af de vid omedelbara val kasserade rösterna belöpte sig 1,268, eller 1.5 % af alla afgifna röster, på landsbygden och 83 (0.2 %) på städerna, deraf 51 i första gruppen, 9 i andra och 23 i tredje gruppen. Nämda antal kasserade röster är alltså visserligen ej högt, vare sig vid jämförelse med samtliga afgifna röster eller med motsvarande antal vid äldre val, men då den mest betydande orsaken till röstkasseringen fortfarande måste tillskrifvas vederbörande kommunalstämmoordförande, synes förhållandet böra påkalla en större uppmärksamhet än hvad under andra omständigheter skulle varit fallet. Centralbyrån har ock för den skull härutinnan infordrat närmare upplysningar, icke blott då vid omedelbara val samtliga inom en kommun afgifna röster blifvit kasserade utan äfven i de fall, då val skett på medelbart sätt och någon af de valde elektorerna ej i valet deltagit. En förteckning öfver de kommuner, hvilkas valmän utan eget förvälande gingo miste om allt inflytande på valens utgång, vare sig derigenom att vid omedelbara val samtliga deras röster kasserades eller vid de medelbara valen i följd af elektorers kassering eller uteblifvande, ter sig, hvad 1893 års allmänna val beträffar, sålunda:

A) Omedelbara val.

Valkretsar.	Kommuner.	I riksdagsm- valen delta- gande.
Rönö, Hölebo och Daga härad:	Runtuna	18
Vifolka, Valkebo och Gullbergs domsaga:	Nykil (41), Kristbergs kommun- del (1)	42
Norra Möre och Stranda domsaga:	Förlösa	37
Ölands domsaga:	Persnäs	14
Gotlands södra domsaga:	Stenkumla	7
Gotlands norra domsaga:	Vänge (11), Ala (5)	16
Medelstads domsaga:	Sillhöfda (41), Hasslö och Aspö (5)	46
Södra Åsbo och Bjäre domsaga:	Förlöf	38
Oxie och Skytts domsaga:	Bunkeflo	5
Färs domsaga:	Vanstad (16), Rödinge (10), Ramsåsa (22), Östra Kärrs- torp (49), Söfde (26)	123
Luggude domsagas norra valkrets:	Farhult	51
Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads domsaga:	Snårestad	12
Årstads och Faurås härad:	Abild	24
Himle härad:	Skällinge	13
Väle, Ale och Kullings domsaga:	S:t Peter	12
Åse, Viste, Barne och Laske domsaga:	Hällums kommundel	8
Gudhems och Käkinds domsaga:	Norra Kyrketorp	19

		I riksdagsm- valen del- tagande.
Vartofta och Frökinds domsaga:	Acklinga (7), Falköpings lands- kommun (6)	13
Södra Vadso domsaga:	Mölltorp (53), Svenneby (5), Hjälstad (20), Binneberg (10), Böja (16), Flistad (27), Locke- torp (19), Trästena (11), Ti- ved (45)	206
Fernebo härad:	Gåsborn	19
Grangårde, Norrbärke och Söderbärke tingslag:	Malingsbo	7
Ångermanlands vestra domsaga:	Tåsjö	48
Jemtlands vestra domsaga:	Marby	25
Herjedalens domsaga:	Storsjö	35

B) Medelbara val.

		I elektors- valen del- tagande.
Stockholms läns vestra domsaga:	Orkesta (6), Hammarby (6) ...	12
Marks härad:	Seglora (10), Karl Gustaf (11), Istorp (7)	28
Vedens och Bollebygds härad:	Tämta	9
Flundre, Väne och Bjerke domsaga:	Åsbrücke	7
Kinds och Redvägs domsaga:	Bottnaryds kommunel	1
Ås och Gäsene domsaga:	Bränhult (19), Hällstad (6), Hellestad (9)	34
Södersyslets domsaga:	Bro	23
Umeå tingslag:	Säfvar, Holmö	32.

Antalet i det hela utgör alltså 51 kommuner och 3 kommunelar med tillsammans 984 i riksdagsmannan- eller elektorsval deltagande personer; ensamt vid omedelbara val 38 kommuner och 2 kommunelar med 838 valdeltagare och vid medelbara val 13 kommuner och 1 kommunel med 146 i elektorsvalen deltagande. En jämförelse härutinnan med närmast föregående allmänna val utfaller i fråga om de *omedelbara* valen sålunda:

År.	Kommuner och kommun- delar.	I valet del- tagande.	
1887 {	förra valet	18	767
	senare valet	27	851
1890		36	974
1893		40	838.

Då antalet af ifrågavarande kommuner nu ytterligare ökats, ehuru valdeltagarna äro färre än vid de båda senaste valen, kan någon ändring till ett gynsamare förhållande svårligen sägas hafva inträdt. Beträffande medelbara val saknas dylika uppgifter för äldre år.

En närmare undersökning af orsakerna till berörda röstkasseringar vid 1893 års val ådagalägger i fråga om de *omedelbara* valen, att i 27 fall det ingifna valprotokollet befunnits ofullständigt eller felaktigt, och voro dessa insända från Nykil, Kristbergs kommunel, Sillhöfda, Hasslö och Aspö, Vanstad, Rödinge, Ramsåsa, Östra Kärrstorp, Söfde, Farhult, Skällinge, S:t Peter, Hällums kommunel, Norra Kyrketorp, Acklinga, Mölltorp, Svenneby, Hjälstad, Binneberg, Böja, Flistad, Locketorp, Trästena, Tived, Gåsborn, Tåsjö och Marby. Från 9 kommuner, nämligen Förlösa, Persnäs, Stenkumla, Vänge, Förlöf, Bunkeflo, Snårestad, Abild och Falköpings landskommun, har valprotokoll antingen icke alls inkommit till valförrättande dom-

hafvanden, ehuru val der hållits, eller först efter den bestämda tidens utgång. För Runtuna och Ala kasserades alla afgifna röster därför, att valen icke skett inför kommunalstämmans ordförande, och för Malingsbo i följd deraf, att valet skett å kommunalstämma och på orätt dag. Beträffande Storsjö, som utgör en kapellförsamling till Hede, men sedan lång tid tillbaka faktiskt haft sina kommunala angelägenheter skilda från nämnda socken, förklarade valförrättande domhafvanden alla der afgifna röster ogilda, »enär Storsjö kapellförsamling icke utgör själfständig kommun».

I sammanhang härmed torde ej böra lemnas oanmärkt, att ofvannämnda del af Kristbergs kommun, hvilken del förut tillhörde Gullbergs härad, men från och med år 1893 öfverflyttats till Bobergs härad, dit kommunen numera i sin helhet hörer, fortfarande likasom före regleringen röstade för sig inom Vifolka, Valkebo och Gullbergs domsaga; att, såsom jemväl förut skett, Grangärde kommun del i Falu domsaga södra tingslag valde tillsammans med Stora Tuna kommun samt att Hemmesjö och Tegnaby i Konga härad fortfarande höllo gemensamt val, ehuru de utgöra två särskilda kommuner.

I fråga om de *medelbara* valen är redan i det föregående anfördt, att hela antalet valde elektor utgjorde 861. Af desse deltog likväl icke 27 i riksdagsmannavalen. Bland de senare voro nämligen 14, hvilka icke i föreskrifven ordning styrkte sin behörighet att i valen deltaga eller hvilkas fullmakter på grund af felaktigheter blefvo vid valtillfällena kasserade, och voro desse elektor utsedde af Orkesta (1), Hammarby (1), Seglora (3), Karl Gustaf (1), Istorp (2), Kinna (1), Hällstad (1), Hellestad (2) och Bro (2). De 5 för Säfvar och Holmö gemensamt valde elektorerna tilläts ej deltaga i valet af den orsak, att antingen endast 4 elektor bort väljas, enär sammanlagda folkmängden utgjorde endast 3,739, eller, i fall Holmö skulle anses bilda en från Säfvar skild kommun, elektorsvalet bort ega rum särskildt för hvardera kommunen. Den af Brämhults kommun valde elektorn, som var uppställd såsom riksdagsmannakandidat, ansåg sig ej böra i valet deltaga. I öfrigt uteblefvo från valen, vare sig af verkligt förhinder eller annan anledning, 7 elektor, nämligen 1 för hvardera af Styrös, Horred, Tämta, Åsbräcka, Bottnaryds kommun del i Redvägs härad, Jerbo och Juckasjärvi.

Enligt statistiska uppgiften valde Horreds kommun rätteligen efter sin folkmängd 2 elektor, men enligt valprotokollet endast 1, som fick deltaga i valet. Karl Gustafs kommun i Marks härad hade bort välja 2 elektor i stället för 1. Att Vallentuna kommun del i Danderyds tingslag samt Solberga i Redvägs härad ej valde några elektor, är redan förut meddeladt.

Antalet *öfverklagade val*, i fråga om hvilka klagomålen fullföljdes, utgjorde enligt från Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande särskildt infortrade upplysningar 35, deraf 26 för valkretsar å landsbygden och 9 för städer. Resultatet af dessa klagomål framgår af efterföljande öfversigt:

Öfverklagade val.	Landsbygden.	Städerna.	Summa.
Ej till pröfning upptaget af K. M. Bef.....	—	1	1
Fastställda af K. M. Bef.....	14	4	18
Fastställda af K. M. Bef. och af Kungl. Maj:t	7	1	8
Fastställdt af K. M. Bef., upphäfdt af Kungl. Maj:t.....	—	1	1
Upphäfda af K. M. Bef.....	2	1	3
Upphäfda af K. M. Bef., fastställda af Kungl. Maj:t.....	2	1	3
Upphäfddt af K. M. Bef. och af Kungl. Maj:t	1	—	1
Summa	26	9	35.

I ofvanstående öfversigt ingå 2 öfverklagade val för Gudhems och Kåkinds domsaga äfvensom 2 för Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag. Såsom upphäfda hafva jemväl räknats de båda val, hvilka af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande på det sätt ändrats, att annan person än den af valförrättaren nämnde förklarats vald.

Af de 13 val, som drogos under Eders Kungl. Maj:ts pröfning, fastställdes 11, hvaremot 2 upphäfdes. Närmare upplysningar härutinnan samt om de 5 nya val, som måste ske i följd af Eders Kungl. Maj:ts och Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag, och om det val, som erfordrades med anledning deraf, att en person, som förut valdes, sedermera afsade sig riksdagsmannaskapet, meddelas i anmärkningarna till tab. 4.

Till jemförelse med förhållandet under föregående år lemnas här nedan en summarisk redogörelse för antalet öfverklagade val från och med år 1872, hvarvid äfven angifves, huru många af dessa val blifvit upphäfda, vare sig i sista instansen eller i första, utan att målen vidare fullföljts.

År.	Landsbygden.		Städerna.		Hela riket.	
	Öfverklagade val.	Deraf upphäfda.	Öfverklagade val.	Deraf upphäfda.	Öfverklagade val.	Deraf upphäfda.
1872.....	28	6	10	1	38	7
1875.....	17	4	2	1	19	5
1878.....	20	7	9	6	29	13
1881.....	24	6	5	—	29	6
1884.....	18	2	5	3	23	5
1887 { förra valet.....	17	5	7	1	24	6
{ senare valet.....	24	3	4	2	28	5
1890.....	20	4	5	2	25	6
1893.....	26	3	9	2	35	5
Summa	194	40	56	18	250	58.

Antalet öfverklagade val år 1893 var sålunda det högsta som förekommit sedan år 1872. Af samtliga under hela perioden öfverklagade val upphäfdes 23 %, men af 1893 års val endast 14 %.

F) Kammarens sammansättning på grund af valen.

Antalet *ledamöter* i Andra kammaren vid 1894 års riksdag uppgår till 228, af hvilka 145 äro utsedde af landsbygden och 83 af städernas valkretsar. Under föregående valperioder har antalet utgjort:

Åren.	Landsbygden.		Städerna.		Hela antalet ledamöter.
	Antal ledamöter.	%	Antal ledamöter.	%	
1867—1869.....	135	71.1	55	28.9	190
1870—1872.....	136	70.8	56	29.2	192
1873—1875.....	138	71.1	56	28.9	194
1876—1878.....	138	69.7	60	30.3	198
1879—1881.....	140	68.6	64	31.4	204
1882—1884.....	142	68.9	64	31.1	206
1885 - 1/8 1887.....	145	67.8	69	32.2	214
2/8 1887 - 3/12 1887.....	146	66.1	75	33.9	221
1888—1890.....	146	65.8	76	34.2	222
1891—1893.....	147	64.5	81	35.5	228
1894.....	145	63.6	83	36.4	228.

Sedan näst föregående allmänna val är sålunda hela antalet ledamöter i Andra kammaren oförändradt, hvaremot det-

samma minskats för landsbygden med 2 och ökats för städerna med 2. Under hela den tid, som förflutit efter nu gällande riksdagsordnings införande, har antalet ökats med 38, utgörande 20 % af kammarens första uppsättning. Ensamt för landsbygden har tillväxten utgjort 10, eller 7·4 %, och för städerna 28, d. ä. 50·9 %. Härvid torde likväl böra erinras, att folkmängden under samma tidrymd ökats å landsbygden med allenast 6·4 %, men i städerna med ej mindre än 80·9 %, hvaraf alltså visar sig, att antalet representanter i Andra kammaren ökats för landsbygden något mera än folkmängden, men för städerna icke på långt när vunnit samma tillväxt som deras invånareantal.

Af de 315 representanter i båda kamrarna, som bildade 1867 års riksdag, tillhörde 125, eller 39·7 %, Första och 190, eller 60·3 %, Andra kammaren, och fördelade sig sistnämnda relativa antal med 42·8 % på landsbygden och 17·5 % på städerna. Vid 1894 års riksdag utgör deremot hela antalet representanter 376, af hvilka 148, eller 39·4 %, tillhöra Första och 228, eller 60·6 %, Andra kammaren samt af sistnämnda relativa antal 38·5 % landsbygden och 22·1 % städerna.

En yrkesfördelning af Andra kammarens ledamöter meddelas i tab. N, och visar sig deraf bland annat, att några väsentliga förändringar i de särskilda yrkesklassernas styrka sedan år 1891 icke inträdt. Fortfarande är ock klassen »hemmansägare och landtbrukare» talrikast representerad, utgörande vid 1894 års riksdag 43·4 % af hela antalet ledamöter i kammaren. Sammanföras deremot å andra sidan alla till kammaren hörande civile, militäre och ecklesiastike tjänstemän äfvensom läkare och apotekare till en enda grupp, kommer denna att uppgå till ett antal af 61, eller nära 27 % procent af samtliga, då alltså återstående 167, eller fullt 73 %, skulle förnämligast utgöras af representanter för jordbruk, industri och handel.

Tab. N. Yrkesfördelning af Andra kammarens ledamöter.

Riksdagen år	Orville embetsmän.	Militärer.	Præster.	Professorer, lärare vid läroverk.	Läkare, apotekare.	Kyrkobesökning, folkskole-lärare.	Godegare.	Litteratörer, boktryckare.	Hemmansägare, landtbrukare.	Inspektörer, arrendatorer.	Bruksegare, bergsmän.	Sjögervärdskare.	Fabrikädlare, handverkare.	Köpmän o. dyl.	Öfrige.	Summa.
1867	26	6	6	16	4	2	3	25	69	3	10	1	9	9	1	190
1873	27	7	4	6	3	3	3	19	96	5	3	3	4	11	—	194
1876	25	9	7	5	3	2	1	15	97	2	9	2	6	12	3	198
1879	30	8	8	8	2	1	4	17	91	—	11	1	7	11	5	204
1882	20	5	4	7	3	1	7	11	109	—	6	2	4	22	5	206
1885	24	6	4	12	5	3	7	9	93	3	13	3	10	16	6	214
1887, senare riksdagen	32	5	3	14	4	5	6	7	108	1	6	1	10	14	5	221
1888	29	10	4	12	4	3	3	9	107	2	6	—	14	17	2	222
1891	21	12	3	18	8	1	11	8	100	5	6	—	14	17	4	228
1894	24	7	6	14	8	2	8	14	99	3	5	1	10	20	7	228
Deraf																
Landsbygden	1	1	4	—	6	—	1	14	99	3	5	1	3	6	1	145
Städerna	23	6	2	14	2	2	7	—	—	—	—	—	7	14	6	83

Af nuvarande ledamöter af statsrådet är ingen tillika ledamot af Andra kammaren, hvaremot 3 förutvarande der hafva plats, deraf 2 representerande hufvudstaden och 1 landsvalkrets.

Aldersfördelningen af Andra kammarens ledamöter vid riksdagarna åren 1882, 1885, 1888, 1891 och 1894 utfaller på sätt tab. O upplyser. Likasom år 1891 utvisar äfven för närvarande åldersgruppen 50—60-åriga det högsta antalet, nämligen 104, och kommer närmast derefter gruppen 40—50 år, hvars antal utgör 67, o. s. v. Medelåldern för kammarens samtliga ledamöter uppgår numera till 52·3 år och detta för så väl landsbygds- som stadsrepresentanter, hvilket öfverstiger motsvarande siffror för i det närmaste alla föregående år. Detta framgår närmare af efterföljande öfversigt, utvisande medelåldern (år) för kammarens ledamöter vid de första riksdagarna under hvarje valperiod från och med 1870—72.

År.	Landsbygdsrepresentanter.	Stadsrepresentanter.	Samtliga representanter.
1870	47·5	48·4	47·8
1873	48·9	50·1	49·3
1876	49·1	51·4	49·8
1879	50·4	51·5	50·8
1882	51·2	52·0	51·5
1885	50·1	53·3	50·9
1887, senare riksdagen	51·3	51·9	51·5
1888	50·1	52·1	50·8
1891	52·0	52·1	52·1
1894	52·3	52·3	52·3

Tab. O. Aldersfördelning af Andra kammarens ledamöter.

Åldersår.	1882.	1885.	1888.	1891.	1894.	Åldersår.	1882.	1885.	1888.	1891.	1894.
29—30	—	—	1	—	—	55—56	8	7	7	12	9
30—31	—	—	—	—	—	56—57	9	12	4	7	10
31—32	—	1	—	2	—	57—58	10	7	6	12	9
32—33	1	—	1	1	1	58—59	11	7	6	6	12
33—34	3	—	4	—	2	59—60	9	9	9	6	5
34—35	1	2	1	1	3	60—61	4	7	3	6	6
35—36	—	3	—	3	3	61—62	4	6	8	6	4
36—37	3	4	2	3	1	62—63	6	3	4	8	2
37—38	5	4	4	5	2	63—64	3	2	5	4	3
38—39	6	3	2	—	5	64—65	4	6	4	5	2
39—40	3	4	4	7	6	65—66	6	2	1	3	5
40—41	8	7	9	3	5	66—67	1	2	1	2	3
41—42	4	9	3	4	3	67—68	2	1	2	3	4
42—43	10	7	9	6	7	68—69	1	4	1	1	1
43—44	6	10	6	6	5	69—70	2	2	1	—	1
44—45	5	9	5	3	7	70—71	—	2	—	2	2
45—46	4	13	5	7	6	71—72	1	1	1	—	—
46—47	3	6	10	7	7	72—73	—	—	—	1	—
47—48	9	7	11	9	5	73—74	—	—	—	—	1
48—49	9	5	19	8	11	S:a 29—30	—	—	1	—	—
49—50	10	6	12	9	11	30—40	22	21	18	22	23
50—51	10	8	11	10	11	40—50	68	79	89	62	67
51—52	6	8	8	20	11	50—60	82	76	83	103	104
52—53	7	8	9	12	9	60—70	33	35	30	38	31
53—54	6	5	8	11	11	70—80	1	3	1	3	3
54—55	6	5	15	7	17	Summa	206	214	222	228	228

Den äldste af kammarens nuvarande ledamöter är född år 1820, den yngste år 1861.

En iakttagelse, som städse förut blifvit gjord, att representanternas medelålder är betydligt högre för Första kammaren än för Andra, bekräftas äfven denna gång. Skilnaden, som dock nu är mindre än under de närmast föregående åren, utgör för närvarande 5·4 år.

I fråga om de *förändringar i Andra kammarens sammansättning*, hvilka förorsakades af 1893 års allmänna val, kan slutligen anföras, att af kammarens förutvarande 228 ledamöter afgingo 77 (34 %), hvaremot 151 (66 %) omvaldes för samma eller delvis samma valkretsar. Af landsbygdens 147 riksdagsmän afgingo 48 (33 %) och omvaldes 99 (67 %), och af de 81 stadsrepresentanterna afgingo 29 (36 %) och omvaldes 52 (64 %). Bland de 77 ledamöter af kammaren vid 1894 års riksdag,

hvilka icke under perioden 1891—1893 tillhörde kammaren, hade likväl 20, deraf 12 från landsbygden och 8 från städer, förut under längre eller kortare tid deltagit i kammarens förhandlingar. Helt och hållet nya för Andra kammaren äro sålunda endast 57 ledamöter, af hvilka 34 äro valde af landsvalkretsar och 23 af städer.

Af kammarens nuvarande ledamöter hafva 8 förut varit representanter i Första kammaren, och ännu finnas inom Andra kammaren 4 personer, som bevistat ständsriksdag, nämligen 2 såsom medlemmar af Ridderskapet och Adeln och 2 af Bondeståndet. Kammarens nuvarande talman och en annan dess ledamot hafva förut varit medlemmar af så väl Första och Andra kammaren som af ständsriksdag.

Stockholm den 6 april 1894.

Underdånigst

ELIS SIDENBLADH.

K. G. Odén.

VALEN TILL FÖRSTA KAMMAREN, ÅREN 1891—1893.

1. Valkrets.	2. Den valdes namn och embete eller yrke (samt boningsort utom valkretsen).	3. Födelse- år.	4. Valdng.	5. 6. A n t a l		7. Den valdes röstetal.	8. När- maste röstetal.	9. Kas- serade val- sedlar.
				valmän.	i valet del- tagande.			
Valde år 1891.								
			1891					
Södermanlands län	Edvard Sederholm, Godsegare (Stockholm)*	1828	$\frac{2}{9}$	43	43	42	1	—
Jönköpings län	Robert Dickson, Landshöfding	1843	$\frac{2}{9}$	50	50	35	15	—
Kronobergs län	Frih. August Wilhelm Rappe, Godsegare ¹⁾	1850	$\frac{2}{9}$	36	36	23	12	—
Kalmar läns norra del	Victor Lennart Groll, Statsråd (Stockholm)	1845	$\frac{2}{9}$	23	23	23	—	—
Blekinge län	Frih. Fredrik Wilhelm von Otter, Kontreamiral	1833	$\frac{2}{9}$	38	36	25	9	1
Kristianstads län	Grefve Raoul Gustaf Hamilton, Godsegare	1855	$\frac{2}{9}$	54	54	53	—	—
	Arvid Sture Bruzelius, Major	1838				33		
Malmöhus län	Grefve Erik Carl Alfred Piper, Öfverhofstallmästare, Godsegare*	1834	$\frac{2}{9}$	86	86	60	20	2
Hallands län	Adolf Peter von Möller, Godsegare	1855	$\frac{2}{9}$	37	37	21	16	—
Göteborgs o. Bohus län	Fredrik Emil Pettersson, Löjtnant	1855	$\frac{2}{9}$	55	55	46	3	5
Elfsborgs län	Pär Gustaf Torelius, Redaktör (Stockholm)	1847	$\frac{2}{9}$	76	75	40	35	—
Skaraborgs län	Ivar Wijk, Godsegare	1841	$\frac{2}{9}$	67	67	65	—	—
	Wilhelm Wallin, Bruksegare	1825				35		
Vermlands län	Gustaf Mauritz Ulrik Rudebeck, Häradshöfding	1842	$\frac{2}{9}$	63	61	51	5	1
Örebro län	Frih. Johan Theodor Gripenstedt, Ryttmästare	1851	$\frac{2}{9}$	48	48	29	17	—
Vestmanlands län	Jakob Ludvig von Post, Kapten ²⁾	1839	$\frac{2}{9}$	39	39	38	—	—
	Gustaf Benedicks, Bruksegare	1848				30		
Kopparbergs län	Martin Samuel Nisser, Bruksegare	1840	$\frac{2}{9}$	54	53	49	2	2
Vesternorrlands län	Bror Tolf Gustaf Ryding, Landshöfding ¹⁾	1833	$\frac{2}{9}$	54	54	54	—	—
Jemtlands län	Kristoffer Isidor von Stapelmohr, Borgmästare	1849	$\frac{2}{9}$	29	29	15	12	1
Valde år 1892.								
			1892					
Stockholms stad	Oscar Magnus Fredrik Björnstjerna, förutv. Statsminister för utrikes ärendena, Generalmajor*	1819	$\frac{1}{10}$	100	94	76	18	—
Jönköpings län	Per Magnus Söderberg, Landtbrukare*	1835	$\frac{2}{9}$	50	50	49	—	—
	Johan Gustaf Almqvist, tillf. Domänintendent	1841				38		
	Axel Fagerholm, Godsegare	1844				26	22	—
Kalmar läns norra del	Albrecht Theodor Odelberg, Öfverdirektör (Stockholm)	1847	$\frac{2}{9}$	23	23	23	—	—
Kalmar läns södra del	Johan Anders Sandberg, Rektor*	1834	$\frac{2}{9}$	38	37	31	2	2
Blekinge län	Grefve Hans Hansson Wachtmeister, Expeditionschef (Stockholm)	1851	$\frac{2}{9}$	38	38	36	1	1
Kristianstads län	Nils Svante Håkansson, Landtbrukare	1838	$\frac{2}{9}$	53	53	51	—	—
	Grefve Johan De la Gardie, Godsegare	1851				48		
Malmöhus län	Per Bondesson, Landtbrukare	1843	$\frac{2}{9}$	87	87	60	—	—
	Jöns Åke Sjölin, Landtbrukare	1842				51		
Hallands län	Carl Fehrman, Kontraktspäst	1840	$\frac{2}{9}$	37	36	21	15	1
Göteborgs o. Bohus län	Grefve Gustaf Fredrik Snoilsky, Landshöfding (Göteborg)	1833	$\frac{2}{9}$	55	55	29	25	—
Elfsborgs län	Lars Johan Wingqvist, Fabriksidkare	1835	$\frac{2}{9}$	72	72	69	—	—
	Frih. Jonas Alströmer, Godsegare	1840				43		
Skaraborgs län	Nils Johan Boström, Godsegare	1824	$\frac{1}{3}$	67	67	26	22	—
Vermlands län	Carl Oscar Moberg, Borgmästare	1842	$\frac{2}{9}$	63	63	58	—	—
	Anders Richard Åkerman, Generaldirektör (Stockholm)	1837				55		
	Teofron Adolf Säve, tillf. Rektor	1842				39	26	—
Örebro län	Henning Trägårdh, Bruksegare	1849	$\frac{2}{9}$	48	48	30	17	—
Vestmanlands län	Grefve Gustaf Erik Lewenhaupt, Godsegare ³⁾	1849	$\frac{2}{9}$	39	39	22	17	—
Kopparbergs län	Carl Fredrik Pettersson, Kyrkoherde	1830	$\frac{2}{9}$	54	53	35	13	1
Vesternorrlands län	⁴⁾ Magnus Arhusiander, Grosshandlare	1829	$\frac{2}{9}$	54	54	53	1	—

1. Valkrets.	2. Den valdes namn och embete eller yrke (samt boningsort utom valkretsen).	3. Födelse- år.	4. Valdag.	5. 6. A n t a l		7. Den valdes röstetal.	8. När- maste röstetal.	9. Kasse- rade val- sedlar.
				valmän.	i valet del- tagande.			
Valde år 1893.								
Stockholms stad	John Wilhelm Elis Walldén, Godsegare	1836	1893	100	93	84	4	1
Stockholms län	H. Exc. Erik Gustaf Boström, Statsminister (Stockholm)	1842	} 1/2	46	45	43	—	1
	Oscar Wilhelm Odelberg, f. d. Löjtnant, Fabriksdisponent *	1844						
Uppsala län	Pehr Jakob von Ehrenheim, f. d. Statsråd (Stockholm) *	1823	} 1/2	37	37	36	—	—
	Per Gustaf Tamm, Bruksegare	1842						
Södermanlands län	Grefve Gustaf Lagerbjelke, f. d. Landshöfding (Stockholm) *	1817	1/2	44	44	43	1	—
Östergötlands län	Niklas Fossar, Godsegare	1835	1/2	67	67	52	6	—
Kronobergs län	Gunvar Wennberg, förutv. Statsråd, f. d. Landshöfding (Stockholm) *	1817	} 1/2	36	36	35	—	1
	Grefve Knut Arvid Posse, Godsegare	1855						
Blekinge län	Thomas Nyström, Major, Godsegare	1833	2/7	38	38	18	16	—
Malmöhus län	Paul Paulson, Landtbrukare *)	1851	2/7	87	85	60	24	1
Göteborgs stad	Carl Fredrik Wærn, förutv. Statsråd, f. d. President (Elfsborgs län) *	1819	2/8	59	47	46	1	—
Elfsborgs län	Leonard Grundberg, Lasarettsläkare	1842	1/2	72	72	34	32	—
Skaraborgs län	Harald Röhss, Godsegare	1838	} 2/3	67	67	44	16	—
	Carl Helmer Falk, Öfverste (Stockholm) *	1829						
Vermlands län	Johan Fredrik Wester, Ingeniör	1845	} 1/2	63	62	62	—	—
	Edvin Magnus Unger, Häradshöfding	1832						
Örebro län	Harald Mauritz Ericsson, Bruksegare *)	1826	} 1/2	48	48	35	—	—
	Patric Oscar Reutersvärd, Hofmarskalk, Bruksegare *	1820						
Vestmanlands län	Ernst Martin William Nisser, Bruksegare	1837	2/5	40	40	39	1	—
Kopparbergs län	Knut Hugo Blomberg, e. o. Professor (Uppsala län)	1850	} 2/5	54	53	38	—	2
	Carl Gustaf Patrik de Laval, Civilingeniör (Stockholm)	1845						
Gefle stad	1) John Rettig, Grosshandlare	1847	2/8	44	34	31	1	1
Vesternorrlands län	Axel Asker, Landssekreterare	1848	2/3	54	54	52	2	—
Jemtlands län	Hugo Petrus Percival Tamm, Bruksegare (Uppsala län)	1840	1/2	29	28	19	9	—
Vesterbottens län	Jesper Ingevald Crusebjörn, Landshöfding	1843	} 1/2	33	32	32	—	—
	Axel Fredrik Oscar Cederberg, Major *	1837						

A n m ä r k n i n g a r .

Tecknet * utmärker omval.

1) Afsade sig uppdraget under tiden emellan riksdagarna 1893 och 1894.

2) Afsade sig uppdraget under tiden emellan 1892 års riksdagar.

3) Förut valdes med 37 röster Grosshandlaren L. W. Lundborg, som afsade sig uppdraget.

4) Ny plats på grund af folkmängdens tillväxt.

5) Förut omvaldes med 58 röster Landtbrukaren J. Bengtsson, som afsade sig uppdraget.

6) Afted under pågående riksdag den 5 februari 1894.

7) Ny plats på grund af stadens utträde ur länets landsting.

FÖRSTA KAMMARENS SAMMANSÄTTNING VID LAGTIMA RIKSDAGEN ÅR 1894.

1.	2.	3.	4.	5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.																														
				År, under hvilka den valde förut beviljat lagtima riksdag såsom ledamot af Första kammaren.																														
Valkrets.	Den valdes namn och embete eller yrke (samt boningsort utom valkretsen).	Födelseår.	Senast vald.	1893.	1892.	1891.	1890.	1889.	1888.	1887.	1886.	1885.	1884.	1883.	1882.	1881.	1880.	1879.	1878.	1877.	1876.	1875.	1874.	1873.	1872.	1871.	1870.	1869.	1868.	1867.				
Stockholms stad	H. Exc. Didrik Anders Gillis Bildt, förutv. Statsminister, Riksmarskalk +	1820	18 7 87																															
	Robert Almström, Fabriksäldkare	1834	18 7 87																															
	Edvard Fränckel, Generalkonsul	1836	18 7 88																															
	Henrik Ragnar Törnebladh, Lektor "	1833	18 7 89																															
	Per Samuel Ludvig Annerstedt, President	1836	18 7 90																															
	Oscar Mauritz Almgren, Grosshandlare	1842	18 7 90																															
	Oscar Magnus Fredrik Björnstjerna, förutv. Statsminister för utrikes ärendena, Generalmajor +	1819	18 7 92																															
Stockholms län	John Wilhelm Elis Walldén, Godsegare "	1836	18 7 93																															
	Wilhelm Stråle, f. d. Landshöfding (Stockholm) +	1816	18 7 87																															
	Gustaf Adalrik Ekdahl, Handlande "	1835	18 7 87																															
	Johan Lundin, Godsegare	1822	18 7 89																															
	H. Exc. Erik Gustaf Boström, Statsminister (Stockholm) "	1842	18 7 93																															
Uppsala län	Oscar Wilhelm Odelberg, f. d. Löjtnant, Fabriksdisponent	1844	18 7 93																															
	Oscar Josef Alin, Professor	1846	18 7 88																															
	Carl Edvard Casparsson, f. d. Kapten, Godsegare "	1827	18 7 90																															
	Pehr Jakob von Ehrenheim, f. d. Statsråd (Stockholm) +	1823	18 7 93																															
Södermanlands län	Per Gustaf Tamm, Bruksegare (Stockholm)	1842	18 7 93																															
	Filip August Boström, Ryttmästare, Godsegare	1843	18 7 86																															
	Frih. Sten Erik Gabriel Leijonhufvud, f. d. Öfverstelöjtnant +	1826	18 7 88																															
	Adolf Fredrik Helander, f. d. Förste landtmätare "	1820	18 7 89																															
	Edvard Sederholm, Godsegare (Stockholm) "	1828	18 7 91																															
Östergötlands län	Grefve Gustaf Lagerbjelke, f. d. Landshöfding (Stockholm) +	1817	18 7 93																															
	Grefve Philip Otto Leonard Klingspor, f. d. Kapten, Godsegare	1845	18 7 86																															
	Gustaf Andersson, Godsegare	1840	18 7 88																															
	Sixten Axel Flach, Kabinettskammarherre, Godsegare +	1826	18 7 88																															
	Johan Gustaf Victor von Post, Bruksegare	1825	18 7 89																															
	Gustaf Rudolf Abelin, förutv. Statsråd, Generallöjtnant (Stockholm)	1819	18 7 89																															
Norrköpings stad	Grefve Ludvig Wilhelm August Douglas, Landshöfding (Uppsala län)	1849	18 7 90																															
	Niklas Fasser, Godsegare "	1835	18 7 93																															
	John Philipson, Grosshandlare	1829	18 7 90																															
Jönköpings län	Johan Paul Fredrik Otto von Strokirch, Hofmarskalk, Godsegare +	1824	18 7 87																															
	Gustaf Johan Georg Axel Berg, Häradshöfding "	1844	18 7 90																															
	Robert Dickson, Landshöfding (Malmöhus län)	1843	18 7 91																															
	Per Magnus Söderberg, Landtbrukare	1835	18 7 92																															
	Johan Gustaf Almqvist, tillf. Domänintendent	1841	18 7 92																															
	Axel Fagerholm, Godsegare	1844	18 7 92																															

Anmärkning. Tecknet — (i kol. 5—31) utmärker beviljade riksdagar i Första kammaren såsom representant för samma valkrets; .. för annan valkrets. Tecknet " utmärker föregående ledamotskap af Andra kammaren; + deltagande i ständsriksdag.

I.	2.	3.	4.	År, under hvilka den valde förnt bevisat lagtima riksdag såsom ledamot af Första kammaren.																											
				5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	
Valkrets.	Den valdes namn och embete eller yrke (samt boningsort utom valkretsen).	Födelseår.	Senast vald.	1893.	1892.	1891.	1890.	1889.	1888.	1887.	1886.	1885.	1884.	1883.	1882.	1881.	1880.	1879.	1878.	1877.	1876.	1875.	1874.	1873.	1872.	1871.	1870.	1869.	1868.	1867.	
Kronobergs län	Josef Samuel Frithiof Stephens, Bruksegare	1841	183 ^o 86																												
	Grefve Gustaf Harald Spens, Landshöfding +	1827	181 ^o 90																												
	Liss Olof Larsson, Hemmansegare (Kopparbergs län) "	1838	183 ^o 90																												
	Gunnar Wennerberg, förutv. Statsråd, f. d. Landshöfding (Stockholm)	1817	181 ^o 93																												
Kalmar läns norra del.	Grefve Knut Arvid Posse, Godsegare	1855	185 ^o 93																												
	Victor Lennart Groll, Statsråd (Stockholm)	1845	183 ^o 91																												
Kalmar läns södra del.	Albrecht Theodor Odelberg, Öfverdirektör (Stockholm)	1847	183 ^o 92																												
	Per Samzelius, Statskommissarie (Stockholm)	1827	182 ^o 86																												
	Carl Birger Hasselrot, Häradshöfding	1843	183 ^o 88																												
	Johan Julius Jeansson, Grosshandlare	1831	183 ^o 90																												
Gotlands län.	Johan Anders Sandberg, Rektor	1834	183 ^o 92																												
	August Östergren, Statsråd (Stockholm) "	1832	183 ^o 89																												
Blekinge län	Carl Pontus af Burén, Bruksegare (Östergötlands län)	1835	183 ^o 86																												
	Frih. Fredrik Wilhelm von Otter, förutv. Statsråd, vice Amiral +	1833	183 ^o 91																												
	Grefve Hans Hansson Wachtmeister, Expeditionschef (Stockholm)	1851	183 ^o 92																												
	Thomas Nyström, Major, Godsegare	1833	183 ^o 93																												
Kristianstads län	Frih. Christian Fredrik Kjell Barnekow, Godsegare	1839	183 ^o 86																												
	John Pehrsson, Landtbrukare	1826	183 ^o 86																												
	Ola Nilsson, Landtbrukare	1837	183 ^o 88																												
	Grefve Raoul Gustaf Hamilton, Godsegare	1855	183 ^o 91																												
	Arvid Sture Bruzelius, Major	1838	183 ^o 91																												
	Nils Svante Håkansson, Landtbrukare "	1838	183 ^o 92																												
Malmöhus län	Grefve Johan De la Gardie, Godsegare	1851	183 ^o 92																												
	Sebastian Oscar Gustaf Bergius, Häradshöfding "	1834	183 ^o 86																												
	Carl Ludvig Paulus Kockum, Godsegare	1835	183 ^o 87																												
	Peter Olsson, Konsul "	1830	183 ^o 88																												
	Gustaf David Rudolf Tornerhjelm, Ryttmästare	1854	185 ^o 89																												
	Frih. Johan Wolmer Wrangel von Brehmer, Öfverste-kammarjunkare, Godsegare	1836	181 ^o 89																												
	Per Axel Henrik Cavalli, Landskamrerare	1852	185 ^o 89																												
	Grefve Erik Carl Alfred Piper, Öfverhofstallmästare, Godsegare "	1834	183 ^o 91																												
	Per Bondesson, Landtbrukare	1843	183 ^o 92																												
	Jöns Åke Sjölin, Landtbrukare	1842	183 ^o 92																												
Malmö stad.	Paul Paulsson, Landtbrukare	1851	183 ^o 93																												
	Carl Gottreich Beijer, Generaldirektör (Stockholm)	1811	183 ^o 89																												
Hallands län	Lars Wilhelm Samuel Lothigius, Landshöfding (Elfsborgs län) "	1836	183 ^o 85																												
	Ingemar Kerfstedt, Apotekare	1845	184 ^o 88																												
	Adolf Peter von Möller, Godsegare	1855	183 ^o 91																												
	Carl Fehrman, Kontraktspost	1840	183 ^o 92																												
Göteborgs o. Bohus län.	Johan Newton Sanne, Grosshandlare	1836	183 ^o 87																												
	Oscar Evers, Generaldirektör (Stockholm)	1833	181 ^o 88																												
	Carl Ludvig Hippolit Nyström, Fil. o. Med. doktor (Stockholm) "	1839	181 ^o 90																												
	Frih. Albert Lars Evert Åkerhielm, Statsråd (Stockholm)	1846	181 ^o 90																												
	Fredrik Emil Pettersson, Löjtnant	1855	183 ^o 91																												
Grefve Gustaf Fredrik Snolsky, Landshöfding, Göteborg +	1833	183 ^o 92																													

1. Valkrets.	2. Den valdes namn och embete eller yrke (samt boningsort utom valkretsén).	3. Födelseår.	4. Senast vald.	5. År, under hvilka den valde förut bevisat lagtima riksdag såsom ledamot af Första kammaren.																											
				6. 1893	7. 1892	8. 1891	9. 1890	10. 1889	11. 1888	12. 1887	13. 1886	14. 1885	15. 1884	16. 1883	17. 1882	18. 1881	19. 1880	20. 1879	21. 1878	22. 1877	23. 1876	24. 1875	25. 1874	26. 1873	27. 1872	28. 1871	29. 1870	30. 1869	31. 1868		
Gefleborgs län	Christian Lundeberg, Bruksegare.....	1842	183885																												
	Gustaf Fredrik Gilljam, Statsråd (Stockholm) 11	1832	183887																												
	Carl Olof Widmark, Förste landtmätare (Kopparbergs län)	1831	183887																												
	Wilhelm August Söderhjelm, Bruksegare (Stockholm) ..	1831	183888																												
	Hans Ludvig Forssell, förutv. Statsråd, President (Stockholm)	1843	183888																												
Gefle stad	Svante Edvard Wilhelm Brehmer, Öfverstelöjtnant.....	1841	183889																												
	John Rettig, Grosshandlare.....	1847	183893																												
Vesternorrlands län	Frans Albert Anderson, Generaldirektör (Stockholm) ...	1831	183886																												
	Jonas Martin Sjölund, Hemmansegare 11	1830	183887																												
	Axel Herman Ölander, Häradshöfding	1841	183887																												
	Grefve Nils Gustaf Alexander Sparre, Kammarherre, Godsegare (Skaraborgs län) +	1834	183888																												
	Christian August Fröberg, Borgmästare 11	1835	183889																												
	Magnus Arhusiander, Grosshandlare 11	1829	183892																												
Jemtlands län	Axel Asker, Landsackreterare	1848	183893																												
	Anders Julius Roman, Häradshöfding	1843	183888																												
	Kristoffer Isidor von Stapelmohr, Borgmästare.....	1849	183891																												
Vesterbottens län	Hugo Petrus Percival Tamm, Bruksegare (Uppsala län)	1840	183893																												
	Robert Georg von Hedenberg, f. d. Kommendör (Stockholm)	1830	183885																												
	August Theodor Almén, Generaldirektör (Stockholm) ...	1833	183885																												
	Jesper Ingevald Crusebjörn, Landshöfding.....	1843	183893																												
Norrbottnens län	Axel Fredrik Oscar Cederberg, Major 11	1837	183893																												
	Carl Otto Bergman, Öfverstelöjtnant.....	1828	183888																												
	Fredrik August Almgren, Öfverdirektör (Stockholm) ...	1840	183889																												
	Lars Berg, Generaldirektör (Stockholm).....	1838	183889																												

A n m ä r k n i n g.

1) Afled under pågående riksdag den 5 februari 1894. För det val, som i anledning deraf skedde, redogöres i nästkommande berättelse.

Tab. 3.

FYLLNADVALEN TILL ANDRA KAMMAREN ÅREN 1891—1893.

1. Län.	2. Valkrets.	3. Den valdes namn och embete eller yrke.	4. Den valdes födelseår.	5. Valdag.	6. Valberättigade.	7. I valen deltagande Vid omvalbara ell. elektorsval.	8. Elektoror (vid omvalbara val.)	9. Rösttotal.		11. Kasserade valsedlar.
								9. För den valde.	10. För närmaste man.	
Stockholms stad	Stockholms stad (5:e valkr.)	John Olsson, Advokat	1858	18 $\frac{3}{4}$ 92	2,003	1,010	—	382	323	1
Södermanlands län	Villåttinge härad	Carl Abraham Alexanderson, v. Häradshöfding, Bruks- egare	1845	18 $\frac{7}{10}$ 91	467	269	—	151	117	—
Östergötlands län	Björkekinds, Östkins, Lösings, Bråbo och Memmings domsaga	Carl Gustaf Rydberg, Godsegare	1844	18 $\frac{1}{2}$ 91	1,261	522	—	322	195	2
Kronobergs län	Sunnerbo domsagas vestra valkr.	Carl Vilhelm Hultstein, Garfvare	1843	18 $\frac{2}{3}$ 92	1,358	281	—	123	53	4
Kristianstads län	Gärds och Albo domsaga	Nils Svensson, Hemmansegare	1844	18 $\frac{7}{10}$ 91	1,952	725	—	245	144	10
Hallands län	Årstads och Faurås härad	Johan Elof Eliasson, Landtbrukare	1839	18 $\frac{3}{4}$ 92	2,034	1,131	—	599	464	59
Göteborgs och Bo- hus län	Askims och Säfvedals härad Göteborgs stad	August Emil Baaz, Landtbrukare ¹⁾	1845	18 $\frac{1}{2}$ 93	1,595	181	31	23	4	—
		Edvard Herman Rodhe, Biskop	1845	18 $\frac{3}{4}$ 92	7,942	1,531	—	534	519	—
		Carl Fredrik Winkrans, Rektor ²⁾	1826	18 $\frac{7}{10}$ 92	4,769	2,628	—	1,813	808	3
Elfsborgs län	Marks härad Borås, Alingsås och Ulricehamns städer	Johannes Erikson, Fabriksidkare	1839	18 $\frac{2}{3}$ 91	1,365	147	40	38	1	—
		Daniel Gottlieb Restadius, Häradshöfding	1843	18 $\frac{2}{3}$ 92	765	554	—	349	204	—
Skaraborgs län	Mariestads, Skara och Sköfde städer	Carl Vilhelm Ericson, Öfverste	1840	18 $\frac{1}{2}$ 92	806	251	—	220	15	—
Vestmanlands län	Vestmanlands vestra domsaga Vesterås och Köpings städer	Carl Fredrik Wallbom, Skräddare	1849	18 $\frac{1}{2}$ 92	1,322	585	—	313	241	—
		Carl Johan Hammarström, Hofslagare	1842	18 $\frac{3}{4}$ 91	815	559	—	342	199	2
Gefleborgs län	Söderhamns stad	Per Olof Oswald Wikström, Borgmästare	1845	18 $\frac{1}{2}$ 93	331	212	—	112	63	—
Vesternorrlands län	Ångermanlands vestra domsaga Hernösands, Umeå och Skellefteå städer Sundvalls stad	Jonas Erik Schödén, Hemmansegare	1853	18 $\frac{4}{4}$ 91	1,421	505	—	261	85	2
		Axel Georg Wästfelt, Landshöfding	1821	18 $\frac{7}{10}$ 91	897	554	—	260	234	3
		Johan Fredrik Rudolf Björek, Borgmästare	1837	18 $\frac{1}{4}$ 92	919	638	—	406	229	3
Vesterbottens län	Vesterbottens vestra domsaga	Lars Dahlstedt, vice Pastor ³⁾	1855	18 $\frac{7}{10}$ 91	1,546	293	—	243	24	1

A n m ä r k n i n g a r.

¹⁾ Först valdes med 29 elektorsröster Disponenten William Gibson, som afsade sig uppdraget. — Om antalet valberättigade i Härryda kommun, der intet elektorsval hölls, saknas uppgift.

²⁾ Rektor C. F. Winkrans, som äfven förut representerade valkretsen, hade afsagt sig riksdagsmannaskapet, men blef omvald.

³⁾ Förut valdes, den 13 september 1891, med 178 röster Häradshöfdingen August Wilhelm Hygrell, som afsade sig uppdraget. — Om antalet valberättigade i Stensele kommun, der intet val synes hafva egt rum, saknas uppgift.

ALLMÄNNA VALEN TILL ANDRA KAMMAREN FÖR RIKSDAGSPERIODEN 1894—1896.

1.	2.	3.	4.	5.		7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
				Valberättigade.	I valen deltagande.							
Län och valkrets ¹⁾ .	Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	Den valdes födelseår.	Folkmängd d. 31 dec. 1892.	Ansl.	% af folk-mängden.	Vid omvalbara eller valberättigade.	Elektorer (vid omvalbara val).	Röstetal.	För den valde.	För närmaste man.	Kasserade valbehold.	Valde öfverklagadt.
Stockholms stad²⁾.												
Första valkretsen	Julius Mankell, f. d. Kapten * ¹⁾	1828	49,707	2,695	5.4	1,805	67.0	—	1,259	—	7	—
	Johan Johansson, Grosshandlare *.....	1826							1,256	—		
	Curt Wallis, e. o. Professor *.....	1845							1,254	—		
	Fridtjuf Berg, Folkskolelärare *.....	1851							1,247	—		
	Johan Alfred Fjällbäck, Snickaremästare *.....	1855							1,125	589		
Andra valkretsen	Oscar Robert Themptander, förutv. Statsminister, Landshöfding ** ¹⁾	1844	48,910	4,036	8.3	2,627	65.1	—	1,995	—	3	*)
	Sixten Gabriel von Friesen, Lektor *.....	1847							1,470	—		
	Johan Henrik Gotthard Fredholm, Civilingenjör *.....	1838							1,458	—		
	Sven Teodor Palme, Direktör.....	1854							1,316	—		
	Oskar Gustaf Eklund, Boktryckare.....	1861							1,313	1,301		
Tredje valkretsen	Emil Hammarlund, Redaktör *.....	1853	54,339	3,180	5.9	2,112	66.4	—	1,306	—	10	—
	Edvard Otto Wilhelm Wavrinsky, Direktör *.....	1848							1,302	—		
	Johannes Svensson, Metallarbetare.....	1856							1,160	—		
	Erik Jakob Ekman, Missionsföreståndare *.....	1842							1,084	811		
	Sven Adolf Hedin, Litteratör *.....	1834							2)	2)		
Fjerde valkretsen	Julius Edvard von Krusenstjerna, förutv. Statsråd, Generalpostdirektör ¹⁾	1841	50,480	4,420	8.8	2,967	67.1	—	1,559	—	2	*)
	Frih. Gustaf Otto Robert Lagerbring, Direktör.....	1847							1,552	—		
	Otto Magnus Höglund, Grosshandlare **.....	1846							1,551	—		
	Clas Teodor Odhner, Riksarkivarie.....	1836							1,548	—		
	Reinhold Viktor Ramstedt, Klädehandlare.....	1834							1,524	1,429		
Femte valkretsen	Magnus Mauritz Höjer, Lektor *.....	1840	45,810	2,172	4.7	1,524	70.2	—	1,454	—	4	—
	Gustaf Ericsson, Husegare *.....	1835							1,421	—		
	Peter Jakob Maximilian Erikson, Bokförläggare *.....	1848							1,055	—		
	David Kristian Bergström, Fil. doktor.....	1858							1,053	—		
	John Olsson, Advokat *.....	1838							715	469		
Stockholms stad		—	2)252,574	16,503	6.5	11,035	66.9	—	—	—	26	—
Stockholms län.												
Norra Roslags domsaga	Pehr Pehrsson, Hemmansegare, Norrsund *.....	1832	29,598	1,731	5.8	1,087	62.8	—	394	382	5	—
Mellersta Roslags domsaga	Erik Gabriel Henrik Åkerlund, Godsegare, Lovisedal *.....	1853	22,288	1,376	6.2	226	16.4	28	26	1	—	—
Södra Roslags domsaga	Frih. Johan Gustaf Nils Samuel Åkerhielm, förutv. Statsminister, Öfverstekammarjunkare, Godsegare, Margretelund ** ¹⁾ +.....	1833	35,330	1,698	4.8	444	26.1	50	37	12	—	6)
Stockholms läns vestra domsaga	Gustaf Fredrik Östberg, Godsegare, Brantshammar *.....	1847	21,604	956	4.4	209	21.8	30	29	—	1	—
Södertörns domsaga	Lars Peter Larsson, Hemmansegare, Berga **.....	1840	34,104	1,214	3.6	712	58.6	—	370	338	1	7)
Södertelge, Norrtelge, Östhammars, Öregrunds, Sigtuna och Vaxholme städer.....	Otto August Martin, Lasarettsläkare, Södertelge.....	1827	11,345	885	7.8	581	65.6	—	310	268	1	—
Uppsala län.												
Norunda och Örbyhus härad	Knut Alfred Kihlberg, Arrendator, Ullfors *.....	1843	29,112	1,426	4.9	1,002	70.3	—	582	403	4	—
Olands härad	Karl Edvard Holmgren, Arrendator, Hillebola *.....	1845	20,615	1,115	5.4	398	35.7	26	23	3	—	—
Uppsala läns mellersta domsaga	Jan Eliasson, Hemmansegare, Skuttungeby *.....	1826	24,551	1,244	5.1	239	19.2	41	40	1	—	—
Uppsala läns södra domsaga	Lars Petter Mallinin, Landtbrukare, Gran *.....	1843	22,862	1,056	4.6	242	22.9	37	36	1	—	—
Uppsala stad	Per Zacharias Larsson, Civilingenjör, Fabriksidkare *.....	1828	21,109	1,191	5.6	816	68.5	—	574	—	—	—
	Simon Johannes Boëthius, e. o. Professor *.....	1850							564	254		

Ann. Tecknet * utmärker, att den valde blifvit omvald för samma eller delvis samma valkrets; ** att den valde endast före 1891 representerat samma eller delvis samma valkrets; *** att den valde förut representerat annan valkrets. Tecknet ¹⁾ utmärker föregående ledamotskap i Första kammaren; + deltagande i ständsrikdag.

Tab. 4 (forts.). ALLMÄNNA VALEN TILL ANDRA KAMMAREN FÖR RIKSDAGSPERIODEN 1894—1896. 31

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Län och valkrets ¹⁾ .	Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	Den valdes fidelesekr.	Folk-mängd d. 31 dec. 1892.	Valberättigade.		I valen deltagande.			Röstetal.		Kasserade valsedlar.	Valst öfverklagadt.
				Anhl.	% af Folk-mängden.	Vid omredbara eller elektorsval.	% af valberättigade.	Effektorer (vid medelbara val).	För den valde.	För närmaste mun.		
Aspelands och Handbörds domsaga	Johan Mecher Ekströmer, f. d. Kapt. n, Gods- och bruksegare, Fogelfors*.....	1835	28,848	1,500	5.2	763	50.9	—	452	242	8	—
Sevede och Tunaläns domsaga.....	Åke Hugo Hammarskjöld, Arkitekt, Godsegare, Tuna	1845	27,089	1,486	5.3	382	25.7	—	262	47	9	—
Norra Møre och Stranda domsaga	Per Olof Lundell, Landtbrukare, Ebbetorp.....	1849	28,533	1,308	4.6	579	44.3	—	293	150	41	—
Södra Møre domsagas vestra valkr.	Carl Johan Bladh, Handlande, Hemmansegare, Örsjö*	1839	23,787	1,592	6.7	222	13.9	—	125	33	1	—
Södra Møre domsagas östra valkr.	Nils Petersson, Hemmansegare, Runtorp* +	1828	19,988	853	4.3	104	12.2	—	99	2	—	—
Ölands domsaga.....	Anders Peter Danielson, Hemmansegare, Dyestad*.....	1839	32,429	2,322	7.2	447	19.3	—	406	6	15	—
Kalmar stad.....	Carl Magnus Fredrik Erland Gethe, Sekreterare, Redaktör*.....	1830	11,779	665	5.6	209	31.4	—	185	9	1	—
Eksjö, Vimmerby och Vesterviks städer ²⁾	Axel Petri, Rådman, Handlande, Eksjö.....	1835	12,275	785	6.4	488	62.2	—	266	126	1	—
Gotlands län.												
Gotlands södra domsaga.....	Ludvig Norrby, Hemmansegare, Fardhem*.....	1830	22,824	2,385	10.4	805	33.8	—	483	170	17	—
Gotlands norra domsaga.....	Per Larsson, Hemmansegare, Lilla Fole*.....	1823	21,095	2,103	10.0	455	21.7	—	360	37	20	—
Visby och Borgholms städer ³⁾	Carl August Bokström, Kronofogde, Visby*.....	1841	8,000	728	9.1	134	18.4	—	127	5	—	—
Blekinge län.												
Listers domsaga.....	Nils Jönsson, Hemmansegare, Gammalstorp*.....	1844	25,561	959	3.8	394	41.1	—	274	43	9	—
Bräkne domsaga.....	Pehr Pehrson, Hemmansegare, Törneryd*.....	1845	23,158	978	4.2	83	8.5	—	80	2	—	—
Östra härads domsaga.....	Sven Arnoldsson, Hemmansegare, Rödby*.....	1843	26,727	1,029	3.9	153	14.9	—	120	10	—	—
Medelstads domsaga.....	August Peterson, Hemmansegare, Hasselstad*.....	1820	34,824	1,317	3.8	389	29.5	—	197	92	47	6)
Karlskrona stad.....	Edvard Svensson, Flaggunderofficer*.....	1838	21,419	1,310	6.1	744	56.8	—	630	—	2	—
	Hugo Hjalmar Lillichök, Marindirektör.....	1845							469	302		
Karlsхамns, Sölvesborgs och Ronneby städer.....	Victor Nils Ekenman, Häradshöfding, Karlshamn***	1842	10,515	750	7.1	437	58.3	—	233	201	1	9)
Kristianstads län.												
Ingelstads och Järrestads domsaga	Lasse Jönsson, Hemmansegare, Sandby*.....	1834	36,188	2,700	7.5	1,379	51.1	—	692	630	7	—
Villands härad.....	Ola Persson, Hemmansegare, Rinkaby.....	1846	23,479	1,175	5.0	355	30.2	—	262	67	5	—
Östra Göinge härad.....	Per Truedsson, Hemmansegare, Haganäs*.....	1832	26,169	1,014	3.9	345	34.0	—	216	70	2	—
Albo och Gärd's domsaga.....	Nils Svensson, Hemmansegare, Olseröd*.....	1844	33,866	1,922	5.7	583	30.3	—	490	66	4	—
Vestra Göinge domsaga.....	Ola Bosson Olsson, Hemmansegare, Maglehult* +	1824	33,287	2,205	6.6	581	26.3	—	468	39	4	—
Norra Åsbo domsaga.....	Carl Hjalmar Wittsell, Landtbrukare, Gästgifvare, Örkelljunga*.....	1854	25,261	1,589	6.3	692	43.5	—	399	228	3	—
Södra Åsbo och Bjäre domsaga...	Olof Persson, Arrendator, Killebäckstorp***	1839	27,079	2,267	8.4	787	34.7	—	391	212	40	—
Kristianstads och Simrishamns städer.....	Magnus Gundelach Bruzelius, Hofrättsråd, Kristianstad*.....	1842	11,615	795	6.8	208	26.2	—	183	14	2	—
Malmöhus län.												
Oxie och Skytta domsaga.....	Mårten Dahn, Hemmansegare, Östra Grefvie*.....	1849	39,003	2,851	7.3	311	10.9	—	278	8	6	—
Färs domsaga.....	Nils Nilsson, Hemmansegare, Skärhus*.....	1841	25,670	2,240	8.7	766	34.2	—	585	29	130	—
Frosta domsaga.....	Frlh. Werner Gottlob von Schwerin, Godsegare, Skarhult*.....	1851	25,435	2,205	8.7	655	29.7	—	355	263	11	—
Rönnebergs och Harjagers härad.	Jöns Andersson, Hemmansegare, Örstorp**.....	1838	28,092	1,988	7.1	716	36.0	—	321	308	8	—
Onsjö härad.....	Ivar Månsson, Landtbrukare, Trä*.....	1845	16,116	1,077	6.7	353	32.8	—	257	90	1	—
Luggude domsagas norra valkrets	Anders Olsson, Landtbrukare, Ornakärr*.....	1836	21,764	1,552	7.1	613	39.5	—	325	228	54	—
Luggude domsagas södra valkrets	Anders Persson, Landtbrukare, Mörarp*.....	1835	25,542	2,014	7.9	1,151	57.1	—	641	503	4	6)
Bara härad.....	Jöns Bengtsson, Landtbrukare, Gullåkra*.....	1837	19,444	1,272	6.5	107	8.4	31	31	—	—	—
Torna härad.....	Nils Åkesson, Hemmansegare, Södra Sandby*.....	1836	22,387	1,658	7.4	311	18.8	—	190	92	3	—
Vemmenhög's, Ljunns och Herrestads domsaga.....	Hans Andersson, Hemmansegare, Vestra Nöbbelöf*.....	1848	37,650	3,028	8.0	418	13.8	—	362	16	13	—

32 Tab. 4 (forts.). ALLMÄNNA VALEN TILL ANDRA KAMMAREN FÖR RIKSDAGSPERIODEN 1894—1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Län och valkrets 1).	Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	Den valdes födelseår.	Folkmängd d. 31 dec. 1892.	Valberättigade.		I valen deltagande.		Röstetal.		Kasserade valsedlar.	Valer öfrenklagadt.	
				Antal.	% af folkmängden.	Vid omedelbara eller valberättigade.	% af valberättigade.	Röster för den valde.	För närstående män.			
Malmö stad	Robert Erik Leonard Darin, Lektor**	1843	49,891	3,052	6.1	1,666	54.6	—	1,155	—	2	—
	Carl August Andersson, Boktryckare*	1841							1,133	—		
	Johan Henrik Emanuel Dieden, vice Konsul*	1840							1,132	—		
	Göran Wilhelm Skytte, Rådman*	1849							1,129	540		
Lunds stad	Robert Wilhelm Alexander Magnus Eklundh, Akademiämbetsmästare	1850	15,228	965	6.3	800	82.9	—	433	361	—	10)
Helsingborgs stad	Jonas Gustaf Oscar Högstedt, Regementspastor	1848	21,026	1,395	6.6	970	69.5	—	607	—	—	—
	Kristian Schönbeck, Sakförare	1841							462	422		
Landskrona stad	Gustaf Thestrup, Rådman*	1843	12,633	791	6.2	374	47.3	—	281	90	3	—
Ystads, Trelleborgs och Skanörs med Falsterbo städer	Elis Bernhard Adolf Nilson, Major, Ystad*	1842	11,855	1,042	8.8	561	53.8	—	325	228	—	—
Hallands län.												
Halmstads och Tönnersjö härad	Per Nilsson, Landtbrukare, Tönnersjö	1845	25,687	1,601	6.2	773	48.3	—	445	307	13	—
Höks härad	Anders Gustaf Gyllenavärd, Landtbrukare, Fogelsång*	1848	19,225	1,468	7.6	868	59.1	—	633	230	2	—
Årstads och Faurås härad	Anders Magnus Gudmundsson, Landtbrukare, Vastad**	1843	27,737	2,079	7.5	821	39.5	—	376	360	24	6)
Himle härad	Ernst Gustaf Detlof Alfred Bexell, Godsegare, Tors- torp * 1.	1831	13,902	1,118	8.0	284	25.4	—	186	71	15	—
Hallands läns norra domsaga	Sven Birger Bruhn, Godsegare, Vallda**	1837	28,508	1,616	5.7	307	19.0	—	147	145	—	—
Halmstads och Engelholms städer 2)	Wilhelm Reinhold Wester, Häradsbörding, Engelholm*	1830	14,598	738	5.1	473	64.1	—	302	166	2	—
Laholms, Varbergs, Falkenbergs och Kungsbacka städer	Frans Johan Erland Berglöf, Häradsbörding, Varberg***	1841	8,620	770	8.9	632	82.1	—	225	214	—	6)
Göteborgs och Bohus län.												
Askims och Säfvedals härad	August Emil Baaz, Landtbrukare, Åby*	1845	28,063	1,457	5.2	159	10.9	*) 34	20	14	—	—
Vestra och Östra Hisings härad	Carl Gustaf Grundell, Kontraktsprost, Säfve	1843	16,416	943	5.7	703	74.5	—	455	242	2	—
Inlands domsaga	Pehr Andreasson, Hemmansegare, Tunge	1844	31,330	1,781	5.7	933	52.4	—	512	406	5	—
Orusts och Tjörns domsaga	Axel Vilhelm Ljungman, Fil. doktor, Lilldal*	1841	30,964	1,928	6.2	912	47.3	—	523	383	1	—
Norrvikens domsaga	Carl Tobias Lind, Hemmansegare, Gerum*	1859	32,752	2,004	6.1	972	48.5	—	501	453	5	—
Lane och Stångevis härad	Johan Atrik Johansson, Ingeniör, Landtbrukare, Bast- holmen *	1856	20,301	1,228	6.0	581	47.3	—	337	149	4	—
Tunge, Sörbygdens o. Sotenäs härad	Olof August Johansson, Hemmansegare, Dingle	1844	21,753	1,308	6.0	736	56.3	—	474	257	1	6)
Göteborgs stad	Olof Melin, Grosshandlare *	1834	107,965	6,459	6.0	3,292	51.0	—	3,214	—	20	—
	Anders Fredrik Liljeholm, Öfverlärare*	1844							3,213	—		
	Axel Lilljequist, Handlande *	1836							3,188	—		
	Erik Wijk, Grosshandlare	1836							2,941	—		
	Henrik Elis Ahrenberg, Grosshandlare	1835							2,723	—		
	Erik August Wijkander, Professor *	1849							2,207	—		
	Gustaf Svanberg, Borgmästare *	1839							2,189	—		
	Berndt Wilhelm Hedgren, Handlande	1853							1,841	—		
Georg Liljenroth, Major	1841	1,606	—									
Fredrik Åkerblom, Redaktör	1839	1,594	1,467	—	—							
Uddevalla, Strömstads och Marstrandens städer	Carl Wilhelm Collander, Fabriksidkare, Uddevalla*	1838	11,974	844	7.0	398	47.2	—	238	158	—	—
Elfsborgs län.												
Marks härad	Carl Gustaf Engström, Garfvar, Landtbrukare, Sandvad	1838	34,968	1,347	3.9	184	13.7	*) 38	24	12	—	—
Vedens och Bollebygdens härad	Gustaf Odqvist, Godsegare, Röl	1847	15,214	907	6.0	115	12.7	*) 20	14	4	—	—
Fludre, Väne och Bjerke domsaga	Carl Axel Carlsson, Kamrerare, Landtbrukare, Hede	1833	29,383	1,438	4.9	261	18.2	*) 38	23	15	—	—
Kinds och Redvägs domsaga	Sixten Oskar Nylander, Ingeniör, Fabriksdisponent, Axelfors *	1859	39,515	2,549	6.5	520	20.4	*) 62	40	15	—	—
Vätö, Ale och Kullings domsaga	Jonas Andersson, Landtbrukare, Vårgårda*	1833	38,298	2,708	7.1	856	31.6	—	559	229	16	—

Tab. 4 (forts.). ALLMÄNNA VALEN TILL ANDRA KAMMAREN FÖR RIKSDAGSPERIODEN 1894—1896. 33

1. Län och valkrets ¹⁾ .	2. Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	3. Den valdes födelseår.	4. Folkmängd d. 31 dec. 1892.	5. Valberättigade.		7. I valen deltagande.			10. Röstetal.		12. Kasserade valsedlar.	13. Valet öfverklarat.
				6. % af folk-mängden.	8. % af valberättigade.	9. Elektorer (vid medelbara val).	11. För den valde.					
							Vid medelbara eller elektorsval.	% af valberättigade.	För närmaste man.	För den valde.		
Ås och Gäsene domsaga.....	Peter Svensson, Hemmansegare, Brämhult *.....	1826	21,599	1,794	8.3	284	15.8	41	28	9	—	—
Nordals, Sundals och Valbo domsaga.....	Bengt Dahlgren, Landtbrukare, Assarebyn **.....	1836	39,404	2,635	6.7	281	10.7	49	33	15	—	—
Tössbo och Vedbo domsaga.....	Peter Andersson, Hemmansegare, Högkil *.....	1838	32,931	1,992	6.0	760	38.2	—	666	86	4	—
Venersborgs, Åmåls och Kungälfvs städer ³⁾	Tullius Valfrid Forsell, Kronofogde, Venersborg *.....	1840	9,402	513	5.5	286	55.8	—	149	136	1	—
Borås, Alingsås och Ulricehamns städer.....	Daniel Gottlieb Restadius, Hjäradshöfding, Alingsås *.....	1843	12,762	729	5.7	195	26.7	—	192	2	—	—
Skaraborgs län.												
Åse, Viste, Barne och Laskedomsgaga.....	Anders Magnusson, Hemmansegare, Salstad.....	1842	37,085	2,817	7.6	988	35.1	—	376	237	16	—
Kinneferdings, Kinne och Kållands domsaga.....	Anders Andersson, Hemmansegare, Resville Backgården.....	1842	32,989	2,045	6.2	711	34.8	—	294	232	2	—
Skånings, Vilske och Valledomsaga.....	Elias Gustaf Fredholm, Organist, Saleby *.....	1828	28,085	1,963	7.0	330	16.8	—	221	74	1	—
Gudhems och Käkiuds domsaga.....	Lars Johan Jansson, Hemmansegare, Djursåtra.....	1840	30,228	1,860	6.2	1,317	70.8	—	650	639	27	11)
Vartofta och Frökinds domsaga.....	Carl Persson, Hemmansegare, Stallerhult *.....	1844	35,430	2,158	6.1	820	38.0	—	411	237	14	7)
Norra Vadsbo domsaga.....	Sten Nordström, Hemmansegare, Höglunda.....	1840	27,195	1,966	7.2	131	6.7	36	26	10	—	—
Södra Vadsbo domsaga.....	Carl Gustaf August Bergendahl, Ryttmästare, Ryholm *.....	1845	32,447	1,874	5.8	963	51.4	—	301	297	210	7)
Mariestads, Skara och Sköfde städer.....	Herman Nestor Emanuel Amnéus, Landskamrerare, Mariestad **.....	1842	11,477	789	6.9	460	58.8	—	200	130	1	—
Lidköpings, Falköpings och Hjo städer.....	Axel Wilhelm Nilson, Rektor, Lidköping *.....	1825	9,483	683	7.2	493	72.8	—	228	186	3	—
Vermlands län.												
Ölme, Visnäs och Väse härad.....	Olof Andersson, Hemmansegare, Hasselbol *.....	1842	22,445	1,261	5.6	695	55.1	—	370	322	1	—
Fernebo härad.....	Johan Edvard Jansson, Grufdisponent, Taberg.....	1836	19,004	711	3.7	451	63.4	—	170	157	20	—
Mellansåslets domsaga.....	Anders Henrik Göthberg, Valsmästare, Munkfors.....	1860	36,542	1,855	5.1	865	46.6	—	455	409	1	—
Södersåslets domsaga.....	Oscar Vilhelm Lindh, Kronolänsman, Seffe.....	1847	29,099	1,785	6.1	541	30.3	35	19	16	—	—
Nordmarks domsaga.....	Erik Andersson, Landthandlande, Upsala **.....	1837	22,188	1,651	7.4	367	22.2	29	16	7	—	—
Fryksdals domsaga.....	Johannes Andersson, Kloekare, Lysvik *.....	1834	37,224	2,262	6.1	1,316	58.2	—	784	346	3	—
Jösse domsaga.....	Emil Olsson, Hemmansegare, Kyrkebol *.....	1847	31,797	1,929	6.1	795	41.2	—	503	287	—	—
Elfdals och Nyeds domsaga.....	Gustaf Jansson, Hemmansegare, Kråkerud *.....	1839	35,009	1,435	4.1	706	49.2	—	531	169	—	—
Karlstads och Filipstads städer.....	Gullbrand Elowson, Lektor, Karlstad *.....	1835	12,087	871	7.2	694	79.7	—	360	332	—	12)
Kristinehamns, Nora, Lindesbergs och Askersunds städer ³⁾	Anders Fredrik Broström, Boktryckare, Kristinehamn *.....	1835	10,527	1,015	9.6	454	44.7	—	327	118	1	—
Örebro län.												
Edsbergs, Grimstens och Hardemo härad.....	Olof Gustaf Erikson, Hemmansegare, Öfre Odensvi.....	1844	23,312	1,239	5.3	973	78.5	—	422	337	2	13)
Kumla och Sundbo härad.....	Carl Gustaf Bäckgren, Landtbrukare, Markebäck **.....	1839	28,068	1,431	5.1	766	53.5	—	382	213	2	—
Glaashammars och Örebro härad.....	Anders Petter Gustafsson, Hemmansegare, Sjögesta.....	1852	21,228	1,252	5.9	499	39.9	—	267	224	—	—
Askers och Sköllersta härad.....	Folke Andersson, Hemmansegare, Helgesta *.....	1829	21,861	1,128	5.2	502	44.5	—	405	92	2	—
Lindes domsaga.....	Lars Eriksson, Hemmansegare, Bäck.....	1855	33,213	1,655	5.0	833	50.9	—	438	384	3	—
Nora domsaga.....	Johan Johansson, f. d. Bergsbrukssidkare, Noraskog *.....	1840	36,418	1,540	4.2	835	54.2	—	630	203	1	—
Örebro stad.....	Anton Napoleon Hahn, Fabriksidkare *.....	1846	14,893	1,102	7.4	775	70.3	—	423	348	2	—
Vestmanlands län.												
Vestmanlands södra domsaga.....	Gustaf Sälling, Landtbrukare, Brånsta **.....	1832	28,670	1,240	4.3	714	57.6	—	375	336	1	6)
Vestmanlands vestra domsaga.....	Carl Fredrik Wallbom, Skräddare, Fredriksberg *.....	1849	27,347	1,339	4.9	839	62.7	—	363	322	1	—
Vestmanlands norra domsaga.....	Per Holm, Bergsman, Norbergaby *.....	1843	26,792	1,259	4.7	835	66.3	—	374	243	56	—
Vestmanlands östra domsaga.....	Adolf Johan Eriesson, Godsegare, Ransta.....	1849	32,990	2,094	6.3	1,329	63.5	—	725	597	5	—
Vesterås och Köpings städer.....	Carl Johan Hammarström, Hofslagare, Köping *.....	1842	12,331	995	8.0	652	65.5	—	386	262	4	—
Arboga och Sala städer.....	Jakob Persson, Rektor, Arboga *.....	1839	10,557	771	7.3	423	54.9	—	297	123	—	—

1.	2.	3.	4.	5.		7.			10.		12.	13.
				Valberättigade.	I valen deltagande.	Röstetal.	Kasernerade valsedlar.	Valer öfverklagadt.				
Län och valkrets ¹⁾ .	Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	Den valdes födelseår.	Folk-mängd d. 31 dec. 1892.	Antal.	% af folk-mängden.	Vid omedelbara eller elektorsval.	% af valberättigade.	Elektorer (vid medelbara val).	För den valde.	För närmaste man.	Kasernerade valsedlar.	Valer öfverklagadt.
Kopparbergs län.												
Leksands tingslag	Daniel Persson, Hemmansegare, Tällberg*	1850	19,024	1,849	9.7	1,353	7.2	—	988	359	2	—
Gagnefs och Rättviks tingslag	Ollus Anders Ericsson, Hemmansegare, Ofvanmyra*	1858	21,899	1,637	7.5	796	48.6	—	627	165	2	—
Ofvan-Siljans domsaga	Erik Norman, Hemmansegare, Östnor*	1842	25,568	2,884	11.3	1,358	47.1	—	503	384	—	7)
Hedemora domsaga	Back Per Ersson, Hemmansegare, Hede*	1840	33,062	2,331	7.1	1,365	58.6	—	859	486	12	—
Falu domsaga	Anders Hansson, Hemmansegare Solberga*	1839	39,438	3,130	7.9	1,755	56.1	—	922	830	2	—
Grangärde, Norrbärke och Söderbärke tingslag	Jan Petter Jansson, Hemmansegare, Saxhyttan*	1854	25,064	1,148	4.6	524	45.6	—	410	99	7	—
Malungs och Näs tingslag	Stormats Matias Olsson, Handelsföreståndare, Sörnäs*	1839	25,889	2,231	8.6	630	28.2	—	325	298	2	—
Faluns, Hedemora och Sätters städer	Olof Valdemar Vahlin, Läroverksadjunkt, Falun*	1838	10,459	934	8.9	772	82.7	—	404	367	1	14)
Gefleborgs län.												
Gestriklands östra tingslag	Anders Olsson, Hemmansegare, Mårdäng*	1851	26,866	1,616	6.0	787	48.7	—	412	316	4	—
Gestriklands vestra tingslag	Anders Göransson, Hemmansegare, Åsen*	1845	26,879	1,701	6.3	576	33.9	—	341	133	4	—
Enångers och Forsa tingslag	Jonas Andersson, Hemmansegare, Ölsund*	1851	18,007	1,454	8.1	722	49.7	—	381	332	1	—
Bergsjö och Delsbo tingslag	Halvar Eriksson, Hemmansegare, Elgered*	1855	23,011	1,910	8.3	875	45.8	—	617	252	—	—
Vestra Helsinglands domsaga	Olof Jonsson, Hemmansegare, Hof*	1839	29,536	1,632	5.5	248	15.2	33	33	—	—	—
Södra Helsinglands vestra tingslag	Jonas Johnsson, Handlande, Torsberg*	1837	26,301	1,591	6.0	344	21.6	29	24	5	—	—
Södra Helsinglands östra tingslag	Nils Hanson, Hemmansegare, Berga*	1835	20,287	1,387	6.8	502	36.2	23	17	6	—	—
Gefle stad	Paul Petter Waldenström, Lektor*	1838	25,008	1,705	6.8	904	53.0	—	585	—	—	—
	Johan Gustaf Nyström, Kapten	1837							477	435		
Söderhamns stad	Per Olof Oswald Wikström, Borgmästare*	1845	10,050	470	4.7	397	84.5	—	248	147	—	—
Vesternorrlands län.												
Medelpads vestra domsaga	Johan Erik Nordin, Folkskolelärare, Sättna	1843	30,621	2,080	6.8	935	45.0	—	503	429	2	15)
Sköns tingslag	Carl Gustaf Thor, Faktor, Skönvik	1860	21,396	1,046	4.9	602	57.6	—	321	272	2	6)
Njurunda, Indals och Ljustorps tingslag	Erik Eriksson, Hemmansegare, Qväckvingen	1857	21,350	1,426	6.7	701	49.2	—	399	212	5	7)
Ångermanlands södra domsaga	Johan Nydahl, Skolföreståndare, Gudmundrå*	1846	25,086	1,820	7.3	989	54.3	—	498	436	—	—
Ångermanlands mellersta domsaga	Johan Peter Dahlberg, Bruksegare, Bollsta*	1843	22,293	1,182	5.3	303	25.6	—	282	5	1	—
Ångermanlands vestra domsaga	Jonas Erik Schödén, Hemmansegare, Backe*	1853	21,112	1,238	5.9	425	34.3	—	129	120	50	6)
Nordingrå och Nätra tingslag	Per Gustaf Näslund, Hemmansegare, Hagaris*	1827	22,813	1,731	7.6	418	24.1	—	355	22	2	—
Själaveds och Arnäs tingslag	Carl Jonas Öberg, Hemmansegare, Domsjö	1859	26,123	1,675	6.4	623	37.2	—	281	184	5	6)
Hernösands, Umeå och Skellefteå städer ³⁾	Bror Tolf Gustaf Ryding, Landshöfding, Hernösand**	1833	12,011	1,033	8.6	674	65.2	—	325	271	1	—
Sundvalls stad	Johan Fredrik Rudolf Björck, Borgmästare*	1837	13,873	802	5.8	544	67.8	—	368	171	1	—
Jemtlands län.												
Jemtlands norra domsaga	Johan Nordin, Folkskolelärare, Hammerdal*	1837	26,822	1,922	7.2	1,120	58.3	—	677	430	5	—
Jemtlands vestra domsaga	Olof Walter, Handlande, Äggen	1851	23,855	1,877	7.9	841	44.8	—	444	266	27	6)
Jemtlands östra domsaga	Jöns Bromée, Landtbrukare, Billsta*	1841	27,780	1,884	6.8	628	33.3	—	441	143	5	—
Herjedalens domsaga	Per Norberg, Hemmansegare, Funäsdulen*	1838	17,271	1,192	6.9	560	47.0	—	305	207	41	6)
Östersunds och Hudiksvallsstäder ²⁾	Sven Johan Kardell, Lektor, Östersund*	1842	10,072	837	8.3	501	59.9	—	333	168	—	7)
Vesterbottens län.												
Nordmalings och Bjurholms samt Degerfors tingslag	Adolf Wiklund, Hemmansegare, Brattfors	1859	18,869	1,293	6.9	126	9.7	20	9	8	—	16)
Umeå tingslag	Johan Nilsson, Hemmansegare, Skrävelsjön	1846	21,976	2,011	9.2	154	7.7	19	18	1	—	—
Vesterbottens vestra domsaga	Lars Dahlstedt, vice Pastor, Vilhelmina*	1855	25,585	1,667	6.5	311	18.7	—	197	100	4	—
Vesterbottens norra domsaga	Johan Anton Lundström, Hemmansegare, Norrjö*	1854	35,161	2,778	7.9	1,232	44.3	—	924	283	4	6)
Vesterbottens mellersta domsaga	Nils Boström, Hemmansegare, Bodbyn*	1844	21,051	1,965	9.3	177	9.0	—	103	64	4	—

1.	2.	3.	4.	5.		6.		7.		8.		9.		10.		11.		12.	13.
				Valberättigade.	I valen deltagande.	Röstetal.	Kasserade valsedlar.	Valt öfverklagadt.	Den valdes föreläsn.	Folk-mängd d. 31 dec. 1892.	Antal.	% af folk-mängden.	Vid omedelbara eller elektorsval.	% af valberättigade.	Elektorer (vid medelbara val).	För den valde.	För närmaste man.		
Län och valkrets ¹⁾ .	Den valdes namn och embete eller yrke samt boningsort, då valkretsen omfattar mer än en kommun.	Den valdes föreläsn.	Folk-mängd d. 31 dec. 1892.	Valberättigade.	I valen deltagande.	Röstetal.	Kasserade valsedlar.	Valt öfverklagadt.											
Norrbottens län.																			
Piteå domsaga	Johan Erik Wikstén, Hemmansegare, Öjebyn *	1848	26,254	1,749	6.7	77	4.4	—	75	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleå domsaga	Nils Wallmark, Hemmansegare, Smedsbyn *	1835	24,262	1,342	5.5	352	26.2	—	204	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalix domsaga	Olof Harald Ström, vice Konsul, Handlande, Neder-Kalix **	1836	28,243	1,627	5.8	558	34.3	—	224	139	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torneå domsaga	Carl Johan Mustaparta, Hemmansegare, Nikkala	1840	20,100	1,128	5.6	133	11.8	1)	23	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleå, Piteå och Haparanda städer	Magnus Alsterlund, Öfverste, Luleå *	1837	9,547	695	7.3	128	18.4	—	103	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket: 186 valkretsar	228 riksdagsmän	—	4,806,865	298,810	6.2	126,691	42.4	1)	834	—	—	—	—	—	—	—	—	1,352	35
Deraf:																			
vid omedelbara val 161	203	—	4,167,988	260,889	6.3	120,047	46.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,351	31
vid medelbara val 25	25	—	638,877	37,921	5.9	6,644	17.5	1)	834	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
Landsbygden: 145																			
Deraf:																			
vid omedelbara val 120	120	—	3,245,640	200,327	6.2	82,643	41.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,268	22
vid medelbara val 25	25	—	638,877	37,921	5.9	6,644	17.5	1)	834	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
Städerna:																			
(omedelbara val) 41	83	—	922,348	60,562	6.6	37,404	61.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	9

A n m ä r k n i n g a r .

¹⁾ Angående vissa domsagors delning i valkretsar äro föreskrifter meddelade i Kungl. kungörelsen den 22 juni 1893 (Sv. Förf.-saml. n:r 45 s. å.).

²⁾ Angående Stockholms stads delning i valkretsar är förordnad genom Kungl. Maj:ts nåd. skrivelse till Öfverståthållarembetet den 8 november 1889 (Bih. till Sv. Förf.-saml. n:r 79 s. å.). — Uppgifterna i kol. 4 för de särskilda valkretsarne afse mantalskrifven folkmängd, hvaremot i summan för hela staden den kyrkoskrifna folkmängden blifvit liksom för rikets öfriga valkretsar här upptagen. — Bland de vid valet inom tredje valkretsen utsedde representanterna ingick med 1,285 röster äfven Fabrikören O. Olsson, hvilken sedermera afsade sig uppdraget, och valdes i hans ställe Litteratören A. Hedin den 15 december 1893, då antalet valberättigade utgjorde 3,497 (6.4 %), i valet deltagande 2,507 (71.7 %), röstetalet för den valde 1,489 och för närmaste man 1,006, hvarjemte 8 valsedlar kasserades.

³⁾ Enär vissa stadsvalkretsar utgöras af städer tillhörande två län, äro städerna Enköping, Grenna, Oskarshamn, Eksjö, Borgholm, Engelholm, Kungälf, Nora, Lindesberg, Askersund, Umeå, Skellefteå och Hudiksvall här upptagna under annat län än det de rätteligen tillhöra. I följd deraf äro ej i tabellen några länsummor utförda.

⁴⁾ Antalet valde elektorer uppgick för samtliga valkretsar med medelbara val till 861, och voro de sålunda 27 flere än i valen deltagande elektorer. Närmare redogörelse meddelas i berättelsens textafdelning.

⁵⁾ Valet öfverklagades, men fastställdes af Öfverståthållarembetet, hvars utslag vann laga kraft.

⁶⁾ Valet öfverklagades, men fastställdes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, hvars utslag vann laga kraft.

⁷⁾ Valet öfverklagades, men fastställdes så väl af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande som af Kungl. Maj:t.

⁸⁾ Ett föregående val, i hvilket af 489 valberättigade 319, eller 65.2 %, deltago och hvarvid nuvarande representanten utsågs med 114 röster, närmaste man erhöill 108 röster och 1 valsedel kasserades, blef på grund af anförda klagomål upphäfdt af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, hvars utslag vann laga kraft.

⁹⁾ Sedan valet, utan att besvär anförts, vunnit laga kraft, förordnade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande på grund af § 26 Riksdagsordningen om nytt val, som förrättades den 22 december 1893, då af 787 valberättigade 375 (47.6 %) deltago och hvarvid till riksdagsman utsågs v. Konsuln och Grosshandlaren E. F. V. Meyer med 214 röster (närmaste röstetal 159, kasserade valsedlar 2), men detta val blef på anförda besvär, hvilka af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande

lemnades utan vidare afseende, af Kungl. Maj:t den 15 mars 1894 upphäfdt. Redan den 19 januari beslöt emellertid Andra kammaren, att den först valde tills vidare skulle taga plats i kammaren såsom representant för ifrågakvarande valkrets.

¹⁰⁾ Öfver valet anförda klagomål blefvo dels återkullade och dels ej till Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfnng upptagna.

¹¹⁾ I ett föregående val deltago af 1,849 valberättigade 790 (42.7 %), och tillföll dervid de flesta rösterna, eller 294, nuvarande representanten, men då valförrättande domhafvanden ansåg honom ej valbar, kasserades dessa röster, och förklarades den i röstetal närmaste, Hemmansegaren J. Jonsson i Prästorp, vald med 286 röster. Efter anförda klagomål förklarade deremot Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den förstnämnde vara rätteligen vald, öfver hvilket utslag besvär anfördes hos Kungl. Maj:t, som upphäfdde valet och förordnade om nytt val. Detta senare blef likaledes öfverklagadt, men fastställdes af så väl Kungl. Maj:ts Befallningshafvande som Kungl. Maj:t.

¹²⁾ Valet öfverklagades, och förklarade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den i röstetal närmaste, Borgmästaren A. Moberg, vald till riksdagsman, öfver hvilket utslag klagan fördes hos Kungl. Maj:t, som med upphäfvande deraf faststälde valet.

¹³⁾ Ett föregående val, i hvilket af 1,219 valberättigade 685 (56.2 %) deltago och hvarvid nuvarande representanten utsågs med 252 röster, närmaste man erhöill 250 röster och 5 valsedlar kasserades, blef på grund af anförda klagomål upphäfdt af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, hvars utslag vann laga kraft.

¹⁴⁾ Vid ett föregående val, i hvilket af 801 valberättigade 612 (76.4 %) deltago, utsågs nuvarande representanten med 306 röster och erhöill närmaste man 305 röster, hvarjemte 1 valsedel kasserades, men detta val blef efter anförda besvär upphäfdt af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, hvars utslag vann laga kraft.

¹⁵⁾ Valet öfverklagades samt upphäfdes af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, men fastställdes af Kungl. Maj:t.

¹⁶⁾ Ett föregående val, i hvilket af 1,281 valberättigade 151 (11.8 %) deltago och hvarvid utsågs Handlanden A. Aström med 10 elektorsröster, medan nuvarande representanten erhöill 9 röster, blef efter anförda klagomål upphäfdt af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, hvars utslag vann laga kraft. Det nya valet, likaledes öfverklagadt, fastställdes af så väl Kungl. Maj:ts Befallningshafvande som Kungl. Maj:t.

¹⁷⁾ Afled efter riksdagens början den 17 januari 1894. För fyllnadsvalet redogöres i nästkommande berättelse.

SPECIALTABELL FÖR DE SÄRSKILDA STÄDERNA BETRÄFFANDE ALLMÄNNA VALEN TILL
ANDRA KAMMAREN FÖR RIKSDAGSPERIODEN 1894—1896.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Antal valkretsar.	Stad.	Folk- mängd d. 31 dec. 1892.	Valberätti- gade.		I valen del- tagande.		Antal valkretsar.	Stad.	Folk- mängd d. 31 dec. 1892.	Valberätti- gade.		I valen del- tagande.		
			Antal.	% af folk- mäng- den.	Antal.	% af valbe- rätti- gade.				Antal.	% af folk- mäng- den.	Antal.	% af valbe- rätti- gade.	
1	Stockholm	252,574	16,503	6.5	11,035	66.9	1	Hälmstad (Hallands län)	12,531	586	4.7	384	65.5	
	{ Södertelge (Stockholms län)	5,123	315	6.1	241	76.5		{ Engelholm (Kristianstads län)	2,067	152	7.4	89	58.6	
	{ Norrtelge (d:o)	2,505	188	7.5	143	76.1		{ Laholm (Hallands län)	1,541	175	11.4	148	84.6	
	{ Östhammar (d:o)	698	75	10.7	56	74.7		{ Varberg (d:o)	4,397	332	7.6	271	81.6	
	{ Öregrund (d:o)	937	121	12.9	36	29.8		{ Falkenberg (d:o)	1,873	174	9.3	155	89.1	
	{ Sigtuna (d:o)	543	55	10.1	33	60.0		{ Kungsbacka (d:o)	809	89	11.0	58	65.2	
	{ Vaxholm (d:o)	1,539	131	8.5	72	55.0	1	Göteborg (Göteborgs och Bohus län)	107,965	6,459	6.0	3,292	51.0	
1	Uppsala (Uppsala län)	21,109	1,191	5.6	816	68.5		{ Uddevalla (Göteborgs och Bohus län)	7,802	503	6.4	232	45.8	
	{ Nyköping (Södermanlands län)	6,003	418	7.0	349	83.5		{ Strömstad (d:o)	2,625	206	7.8	142	68.9	
	{ Torshälla (d:o)	1,466	108	7.4	67	62.0		{ Marstrand (d:o)	1,547	135	8.1	24	17.8	
	{ Mariefred (d:o)	1,018	88	8.6	61	69.3		{ Venersborg (Elsborgs län)	5,621	309	5.5	176	57.0	
	{ Trosa (d:o)	603	57	9.5	35	61.4		{ Ämål (d:o)	2,805	126	4.5	81	64.3	
	{ Enköping (Uppsala län)	3,365	305	9.1	210	68.9		{ Kungälf (Göteborgs och Bohus län)	976	78	8.0	29	37.2	
	{ Eskilstuna (Södermanlands län)	11,060	882	8.0	768	87.1		{ Borås (Elsborgs län)	8,729	456	5.2	125	27.4	
	{ Strengnäs (d:o)	1,825	149	8.2	101	67.8		{ Alingsås (d:o)	2,850	166	5.8	49	29.5	
1	Linköping (Östergötlands län)	12,975	855	6.6	610	71.3		{ Ulricehamn (d:o)	1,183	107	9.0	21	19.6	
1	Norrköping (Östergötlands län)	33,532	1,689	5.0	1,352	80.0		{ Mariestad (Skaraborgs län)	3,308	203	6.1	141	69.5	
	{ Vadstena (Östergötlands län)	2,230	137	6.1	122	89.1		{ Skara (d:o)	3,840	285	7.4	127	44.6	
	{ Skeninge (d:o)	1,294	84	6.5	73	86.9		{ Sköfde (d:o)	4,329	301	7.0	192	63.8	
	{ Söderköping (d:o)	1,816	111	6.1	92	82.9		{ Lidköping (Skaraborgs län)	5,274	390	7.4	283	73.3	
	{ Motala (d:o)	2,697	191	7.1	156	81.7		{ Falköping (d:o)	2,788	195	7.0	143	73.3	
	{ Grenna (Jönköpings län)	1,102	71	6.4	59	83.1		{ Hjo (d:o)	1,421	98	6.9	67	68.4	
1	Jönköping (Jönköpings län)	19,902	1,048	5.3	737	70.3		{ Karlstad (Vermlands län)	8,870	625	7.0	492	78.7	
	{ Vexjö (Kronobergs län)	6,685	430	6.4	294	68.4		{ Filipstad (d:o)	3,217	246	7.6	202	82.1	
	{ Oskarshamn (Kalmar län)	5,765	327	5.7	148	45.3		{ Kristinehamn (Vermlands län)	5,966	602	10.1	344	57.1	
1	Kalmar (Kalmar län)	11,779	665	5.6	209	31.4		{ Nora (Örebro län)	1,458	117	8.0	41	35.0	
	{ Eksjö (Jönköpings län)	3,379	246	7.3	167	67.9		{ Lindsberg (d:o)	1,561	154	9.9	44	28.6	
	{ Vimmerby (Kalmar län)	2,058	125	6.1	73	58.4		{ Askersund (d:o)	1,542	142	9.2	25	17.6	
	{ Vestervik (d:o)	6,838	414	6.1	248	59.9	1	Örebro (Örebro län)	14,893	1,102	7.4	775	70.3	
	{ Visby (Gotlands län)	7,155	644	9.0	123	19.1		{ Vesterås (Vestmanlands län)	8,314	620	7.5	386	62.3	
	{ Borgholm (Kalmar län)	845	84	9.9	11	13.1		{ Köping (d:o)	4,067	375	9.2	266	70.9	
1	Karlskrona (Blekinge län)	21,419	1,310	6.1	744	56.8		{ Arboga (Vestmanlands län)	4,632	344	7.4	194	56.4	
	{ Karlshamn (Blekinge län)	7,005	461	6.6	291	63.1		{ Sala (d:o)	5,925	427	7.2	229	53.6	
	{ Sölvesborg (d:o)	1,617	138	8.5	70	50.7		{ Falun (Kopparbergs län)	8,262	687	8.3	575	83.7	
	{ Ronneby (d:o)	1,893	151	8.0	76	50.3		{ Hedemora (d:o)	1,633	189	11.6	149	78.8	
	{ Kristianstad (Kristianstads län)	9,686	627	6.5	166	26.5		{ Säter (d:o)	564	58	10.3	48	82.8	
	{ Simrishamn (d:o)	1,929	168	8.7	42	25.0	1	Gefle (Gefleborgs län)	25,008	1,705	6.8	904	53.0	
1	Malmö (Malmöhus län)	49,891	3,052	6.1	1,666	54.6		1	Söderhamn (Gefleborgs län)	10,050	470	4.7	397	84.5
	{ Hernösand (Vesternorrlands län)	7,361	553	7.5	333	60.2		{ Umeå (d:o)	3,447	365	10.6	266	72.9	
	{ Umeå (d:o)	3,447	365	10.6	266	72.9		{ Skellefteå (d:o)	1,203	115	9.6	75	65.2	
1	Lund (Malmöhus län)	15,228	965	6.3	800	82.9		1	Sundsvall (Vesternorrlands län)	13,873	802	5.8	544	67.8
1	Helsingborg (Malmöhus län)	21,026	1,395	6.6	970	69.5		{ Östersund (Jemtlands län)	5,443	469	8.6	290	61.8	
	{ Landskrona (Malmöhus län)	12,633	791	6.2	374	47.8		{ Hudiksvall (Gefleborgs län)	4,629	368	7.9	211	57.3	
	{ Ystad (Malmöhus län)	8,283	604	7.3	346	57.8		{ Luleå (Norrbottens län)	5,523	333	6.0	83	24.9	
	{ Trelleborg (d:o)	2,502	269	10.8	198	73.6		{ Piteå (d:o)	2,722	272	10.0	22	8.1	
	{ Skanör med Falsterbo (d:o)	1,070	169	15.8	17	10.1		{ Haparanda (d:o)	1,302	90	6.9	23	25.6	
							41	Summa	922,348	60,562	6.6	37,404	61.8	